

0113

Ms. I. 653.

(Teljes.)

25
CATECHISMUS,
AZ AZ:
AKERESZTYE-
NI TUDOMÁN-
NAK
FUNDAMENTO-
MIROLÉS ÁGAI-
ROL VALÓ RÖVID

TANÍTÁS.

Suis me numerat
Ich: Irattatott Thoo. V. d. d.

PECZELI KIRÁLY IMRE

Papa Uyvári Prædikátor *Ich*
által.

Ich
Lőcsén nyomtattatott

BREYER LŐRINTZ

Typographiajában.

M. DC. XXXV.

Pfal. 33. v. 12.

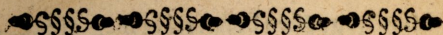
Jöjjetek ide fiaim és halgassatok engemet,
az Urnak félelmére megk tanitlak ti-
teket.

Prov. 7. v. 2. 3.

Szerelmes fiám, az én parancsolatimat
tarts meg, és élj; és az én törvénye-
met, mint a te szemeidnek fényét;
Köszöndöket a te anyjaidra, ird fel azo-
kat a te szivednek táblájára.

N. M. MUZEUM KÖNYV-TÁRA
II. Knyv. Művelődési pld
1898 év 192. sz.

Az Vitézségnek jó Hirével

Nevével meg-ékefettetett erős

Férfiaknak,

Az Urvári Lovas és Gyalog sereg
előt járóknak;

**SEREG-BIRO VRAM-
NAK, HADNAGYOK-
NAK, VAYDAKNAK, ES**

mind az egész Gyülekezeti

Keresztyéneknek, nekem

jó Gazdáimnak és kedves

Halgatoimnak:

Az jó Istentől egészséget, bekecséget, hosz-
szu életet, és, minden lelki jókban, idvös-
séges előmenetelt kívánok szí-
gem szerint.

**Ambor Atyák, kik Uy-
várban lakoztok, Kik a' Seregh
Templomához halgattok, Es kik
csak az egy Istent imádgjátok,
Egy kevés beszédem vagygon hozzátok.**

A 2

Mint

Mint hogy Isten benneteket meg-áldot,
Kedves magzatokkal ajándékozot,
Ez világon illy drága jóval látot,
Meg-lásátok illy kénstet miért adot.

Psal. 127. v 3.

A' Szent Pálnak erről szavát halljátok,
Tiszteteket tőle meg-tanuljátok,
Atyák, úgy-mond, erre legyen gondotok,
Hogy jól nevelkedgyenek magzatitok.

Ephes. 6. v 4.

Az Istennek fiui félelmére,
Nogasátok őket szent igéjére,
Tanítsátok boldog eszméretire,
Szoktasátok igaz tisztetletire.

Adám Atyánk fiait így oktatta,
Noe Pátriárcha is így szoktatta,
Abrahám-is az szerént tanította,
Edes fiát Isáakot igazgatta.

Gen. 8. v 4. v 9. v 23. v 18. v 19.

A' többi-is a' réghi szent emberek,
Jácob, Dávid, vén Tobiás, és többek,
Gyermejkiket illy nagy szépen nevelték,
Szent Istennek ősvényén vezérlették.

Gen. 37. v 10. 42. v 1. 1 Reg. 2. v 3.

1 Paral.

1 Paral. 28. Tob. 4. v 3.

Ti-is ezokaért jó Uyváriak,
Hogy mennyegben legyetek Udvariak,
Engedgyétek, tanullynak az iffiak,
Hadd nőjenek Istennek iak-fiak.

Fiatalból jó gyümöls-fa úgy léssen,
Ha az kertész jó munkát rayta téssen :
Igy a' gyermek szép nevelkedést véssen,
Ha tanítás intés lesz rayta szépen.

Az uy edént valamivel meg-öltik,
Annak illattya ő rayta meg-érzik:
A' gyermek-is a' miként neveltetik,
Eőreg-korában belőle ki-tetzik.

O ki boldog, a' ki jól neveltetik,
Jó szüléktől Istenhez vezetetik,
Gyermek-korban a' ki jóvá tétetik,
Nemes erköltsőckel ékesíttetik!

Ez illy fiu, mint az Isáák, oly kedves,
Avagy mint a' Josef, oly kellemetes,
Ha leánzo, mint Sufanna, szépféges,
Es boldog Aszfzony erkölcsében részes.

Legyen elég most ez intés hozzátok,
Ez kis könyvetskét jó kedvel fogjátok,
Az Ur Istent nagy hiven szolgáljátok,
Hogy édes irlalma szállyon reátok.

A 3.

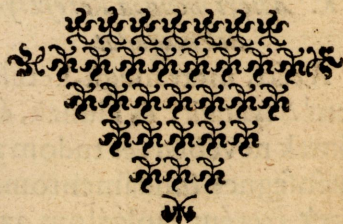
Ez uy

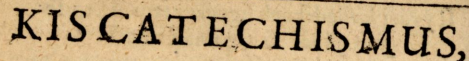
amaz tünyszerű szolgál-ként el ne ásnám azt, hanem azzal kereskedvén, ama' szám-adáskor az én Uramnak usorával meg-vinném. E' mellett másodszor, ez-is forga szivemben, hogy fölötte szükséges e' mostani gonosz időben az idővőző mennyei tudománnak tisztá magvait, úgy-mint, a' Tíz Parancsolatot, a' Szent Credot, a' Miatyánkat és a' Két nevezetes Sacramentomot igaz értelemmel (mert ez a' világos és bizonyai Catechismus) a' viázhoz hasonló gyöngé juhotskáknek elméjekben hintegetni, gyökereztetni: A' mely kis munkámban, pók modgyára, semmit ujomból nem szoptam: hanem az mehet, a' mint lehetet, követtem, kik, tehetségek szerént, lők virágokrol szedegetik és gyűjtőgezik édes eleségeket, mellyel télnék idején táplálják ő magokat: Így én-is őket, s-nem az heréket, követvén, egyéb tudós szent könyveknek virágos kertekből szedegettem, Isten által, és e' kis Könyvetskémnek méh kosárjában, mint valami Profont avagy Elés-házban bé-rekefízterem ime' rövid de idővősséges tudománnak Lépes mézetskéjét, mellyel a' gyenge juhok éllyenek, hizzanak; hogy a' szem-sény vesztő kélértetnek, mint valami nehéz télnék idején meg ne fogyatkozzanak és el ne tévelyedgyenek az igaz olvényről. Ez tisztém szerént valo kis munkámmal pedig senkinek vétetni nem akarok, sem egyéb jó Catechismusokat le-tétetni nem kívánok: hanem helyemhez időmhöz és halga-

toim-

toimhoz alkalmaztatván magamot. csak az
Uyvári kisdedeknek igyekeztem Isten se-
gítségéből szolgálni és hasz-
nálni.

PECZELI KIRALY
IMRE P.

A KERESZTYENI
TUDOMANNAK RÖVIDE.

1. K: *Micsoda hűtön vagy?*

F. Keresztyén vagyok.

2. K. *Miért mondod Keresztyénnek magadat.*

F. Azért, mert megh-keresztel-
kedtem Atyának, és Fiúnak, és Sz.
Léleknek nevében: és tudom a' ke-
reszttyénségnek fundamentomit, a'
mellyek szerint szolgálom az UR
Istent.

3. K. Mellyek azok a' Keresztyén-
ségnek fundamentumi? F. EL.

F. Első, a' Tíz Parancsolat.

II. A' Hifzek egy Isten.

III. A' Mi Atyánk.

IV. A' Sacramentomok, az az, a'
Kerefsztség, és az UR Vacsorája.

ELSO FUNDAMENT:

A' TIZ PARANC SOLATROL.

4. K. *Micsoda a' Tiz Parancsolat?*

F. Istennek szava, mely meg-til-
tja a' gonoszt, és a' jót parancsolja.

S. K. Mondela' Tiz Parancsolatot.

F. Szollá Isten mind ez igéket:

Halgafð meg Ísrael:

I. En vagyok az te Urad Istened,
ki fegedet, &c.

6. K. Mit kévén az első Parancsolat?

F. A' mi szivünk.

7. K. *Mi modon?*

F. Igy, hogy az Istent igazan em-
mérjük, és őtet mindenek felett tisz-
telttelyes sziből félljük, szerefsük,
egyedül

egyedül ő benne bizzunk, és csak
őtet imádjuk.

8. K. *Mit kíván a' második Pa-
rancsolat?*

F. Azt kívánja, hogy az Istent
lélekben és igaságban tiszteljük:
Ez okáért semmi képet ne farag-
junk, ne öntsünk, se ne írjunk, a'
melyben az Istent tisztelnénk és
imádnánk.

9. K. *Mit kíván az harmadik
parancsolat?*

F. A' mi nyelvünket.

10. K. *Mi mondon?*

F. Hogy az Istennek nevét héja-
ban ne említsük, véle ne szitkozod-
gyunk, se ne átkozodgyunk, hamis-
sán rá ne esküdgyünk: de nagy fé-
lelemmel és nagy bűcsülettel, (csak
ugyan igaz dologban) említsük.

11. K. *Mit kíván az Negyedik
Parancsolat?*

Az

F. Az innepnek igazán való meg-
szentelését.

12. K. *Mi mondon?*

F. Ugy, hogy az innep napon az
Istennek ígétét halgassuk, az Úr va-
csorájával éllyünk: az Úr Istennek
hálákat adgjunk, és könyörögjünk,
a' szűkülködőknek jó szível adakoz-
zunk: betegeket látogassunk: joza-
non és jámborul viseljük magun-
kat.

13. K. *Mit kíván az ötödik Pa-
rancsolat?*

F. Szüleinknek, és ezek gyanánt
valoknak, tiszteletit.

14. K. *Mi mondon?*

F. Ugy, hogy Atyánknak, A-
nyánknak, Fejedelminknek, Tani-
toinknak, és egyéb gondviselőink-
nek, érdemlet tisztelettel és szere-
tettel legyünk: az jobban nekik en-
gedgyünk, szavokat fogadgyuk, hi-

B

ven

ven szolgállunk, és érettek imádkozzunk.

15. K. Mit kíván az hatodik Rancsolat?

F. Azt kívánja, hogy senkit meg ne öljünk: se fegyverünkkel, se nyelvünkkel embert meg ne sértsünk, senkit ne gyűlöljünk, senki-re ne irigykedgyünk, se haragot ne tartsunk, hanem egymáshoz szíbeli szeretettel legyünk, és egymás életét és tisztességét őrizzük.

16. K. Mit kíván az hetedik Rancsolat?

F. Tiszta jámbor életet: s-azt akarja, hogy minden bujakévságot parázna gondolatot, szemtelen beszélgetést, és hitván éneklést, éktelen nézést, és minden egyéb fertelmes cselckedetet el távoztassunk.

17. K. Mit kíván a nyolczadik Rancsolat?

F. Hogy

F. Hogy a' mi saját marhánkkal meg-elégedgyünk: és senki marháját el ne lopjuk, senkit, semmi módon, meg ne csallyunk; hanem igazak legyünk egy-máshoz.

18. K. Mit kíván a kilenczedik Rancsolat?

F. Azt, hogy felebarátunk ellen hamis tanuk ne legyünk; hanem igaz beszédűek legyünk, senkinek ne hízelkedgyünk, senkit ne rágal-mazzunk, és el se áruljunk.

19. K. Mit kíván a tizedik Rancsolat?

F. Azt kívánja, hogy más felebarátunknak semmi javát, akármi legyen az, gonoszul el ne kíván-nyuk, és nem hogy a' másét törvéntelenül el vennénk; de sőt még arra valo gonosz kívánságot-is a' mi szívünkben uralkodni ne hadgyunk.

20. K. Mi hasznát véssed a Tiz Rancsolatnak?

F. I.

F. I. A' Tiz parancsolat
Rom. 3. 20. bűneimnek esméretire jur-
tat.

Gal. 3. 24. II. Mint vezérő Mester,
a' Christushoz igazgat.

III. A' Tiz parancsolat
Psal. 17. 22. tüköröm, és egyenes utam
Psal. 118. az keresztyén jámbor élet.
20.
Prov. 2. 8. nek követésében.

II. A Z C R E D O R U L, Avagy Hiszek Egy I- stenről.

21. K. *Mellyik a' második dolog, a'
mellyet köll tudni és érteni a'
keresztyén ember-
nek?*

F. Az Apostoli Credo avagy Hi-
szek-Egy-Isten.

22. K. *Micsoda a' Hiszek Egy
Isten?*

F. Az Apostoli Hitnek ágazati,
mel-

meslyekben mind az Isten felől, s
mind pedig idővségünk felől, igaz
vallást tészünk.

23. K. *Mondhatza el.*

F. Hiszek egy Istenben, Minden-
ható Aryában, &c.

24. K. *Hány része vagon a' Cre-
donak?*

F. Négy: Mert az Első része ta-
nit az Arya Istenről, ki a' mennyet
és földet alkototta, és ki minket az
ő ábrázatjára teremtet.

Második szol a' Jesus Christus-
rol, az Atyának eggyetlen egy szü-
lött Fiáról, ki az ő kén-szenvedése-
vel, és szent vére hullásával minket
meg-váltot.

Harmadik a' Szent Lélekről va-
gyon, ki az ő szent malasztjával, a'
mi sőtét elménket világoséttya, és
szívünket meg-lágyéttya.

Negyedik tanít az Anya-szent-
B 3 egy-

egy-házrol, és abban lévő hiveknek boldogságokról.

25. K. *Mi hasznát véssed a' Cre-
donak?*

F. Először megh-tanít engemet arra, kibe köllőn ennékem hinné és bízom, tudni-illik, csak az Egy Istenben, a' ki Atya, Fiu, Sz: Lélek.

Másodszor előmbe adgya, mitso-
da jokat köllőn várnom ez hitem
által ettől az Egy Istentől.

26. K. *Micsoda jokat vársz hited ál-
tal az Istentől?*

F. E' világon várom bűneimnek bocsánattját és igazuláshoz: a'
más világon pedig az örök életet: várom pedig ezeket a' jokat az Atya Istének kegyelméből, az Ur Christ⁹ halálának, feltámadásának és meny-
be menésének érdemes voltáért.

III. A' MI ATYANKROL.

27. K.

27. K. *Mellyik az Harmadik dolog, a'
mellyet tudni és érteni köll a' ke-
restyén embernek?*

F. Az Urtól tanult imádsagh, a'
Mi-Atyánk.

28. K. *Mond el a' Mi-Atyánkat.*

F. Mi Atyánk, ki vag' mennyek-
be: Szenteltessék te neved, &c.

29. K. *Hány kérdés vagyon a' Mi-
Atyánkba?*

F. Hét: Az első három kérdésben
oly jokat kérünk, mellyek az Isten-
nek dicsőfőségére néznek; a' négy
utolsóban pedig, testi és lelki szük-
ségünkre való jokat kérünk.

30. K. *Miért nevezzük az Ur Istent
Mi Atyánknak?*

F. Hogy ezzel fel-indéttassunk
az Istenhez való buzgó szeretetre,
és jó bizodalommal való könyör-
gésre, tudni-illik, hogy az Isten A-
tyáncká lett mi nekünk a' Christ⁹

B 4

által:

által: azért, úgy mint fiak, bizvást
könyöröghetünk ō néki mint ke-
gyes Atyánknak.

31. K. Mond el immár az első
kérést.

F. Szenteltessék a' te neved, az
az: Adgyad, édes mennyei Atyánk,
hogy mi téged igazán meg-ésmér-
hefsünk: és a' te nevedet igaz hittel,
nyelvünkkel, és jámbor életünkkel
megh-szentelhefsük, dicsérhefsük,
és magasztalhassuk.

32. K. Mond el a' második kérést.

F. Jűjőn Te országod, az az: Edes
mennyei Királyunk, jűy mi hoz-
zánk, és országoly mi bennünk a' te
sz: Lelkednek és igédnek általa.

33. K. Mond el a' harmadik
kérést.

F. Légyen te akaratod, miképen
menyben, azonképpen ez földön-
is, az az: Adgyad, ō kegyes Atyánk,
hogy

hogy a' miként menyben a' szent
Angyalok engednek tenéked, azon-
képen mi-is, itt e' földön, a' te szent
igédben ki-jelentett akaratodnak
engedhefsünk.

34. K. Mond el a' negyedik kérést.

F. A' Mi mindennapi kenyerün-
ket add meg nekünk ma, az az: Ő
gazdag tárhazu kegyelmes Atyánk,
add meg nekünk minden életünkre
valo szűkséges javainkat, mellyek-
kel naponként hálá-ado szível él-
hefsünk, és meg-is elégedhefsünk.

35. K. Mond el az ötödik kérést.

F. Es bocsásd meg nekünk a' mi
vétkeinket, miképpen mi-is megh-
bocsátunk ellenünk vétetteknek,
az az: Szentséges Atyánk ésmérjűk
a' mi bűnös voltunkat: azért kérünk
Tégedet, légy irgalmas minékünk,
és a' te szent Fiadnak vére hullásáért
bocsásd megh minden féle bűncin-
ket,

ket, a' miként mi-is sziből meg-bocsátunk a' mi ellenünk vétő atyánk fiainak.

36. K. Mond el a' hatodik kérést.

F. Es ne vigy minket a' késértet-be, az az: Mindenható sz: Atyánk, ne hadgy minket, se az ōrdögnek, se e' világnak, se testünknek késértet-től meg-győzettetni: Sőt erősséts bennünket, hogy azokon győzedelmet vehessünk.

37. K. Mond el az hetedik és utolsó kérést.

F. De meg-szabadíts minket a' gonosztul, azaz: O nagy hatalmas szent Atyánk, szabadíts és ments meg minket minden-lőlki és testi veszedelemtől: Őrizz és vezérelj az ōrök boldogságra, holott téged ōröckén dicsérhessünk.

38. K. Miként végezed el a' Könyörgést?

F. Mert

F. Mert tied az ország, a' hatalom, és a' dicsőség mind ōröcké, az az: Edes Atyánk, mind ezekben azért halgas meg minket: mert Te mi Királyunk vagy, mi pedig te néped és országod vagyunk, melynek javát akarod: vagy-on-is erre hatalmad, melyből a' Te dicső hired neved magasztaltatik mind ōröckön ōröcké.

39. K. Mit téssz az Amen?

F. Amen, az az: Ugy legyen, a' vagy, Bizony ugy köll lenni, mely szoval azt jelentyűk, hogy általán fogva meg-adattatnak, a' mellyeket itt kérünk.

40. K. Mire tanít a' Mi-Atyánk?

F. Arra, hogy kinck köllőnnekem alázatos sziből, és jo bizodalommal könyörgenem minden lelki testi joknak meg-adásáért, tudni illik, csak az egy Istennek, a' kibenhíszunk,

hiszünk, a' ki mindent meg-adhat,
a' ki fziweinket által látván, jól tud-
gya csak titkos folházkodásinkat is
mit tészén.

IV. A' SACRAMENTOMOK.

rol, az az: A' Keresztségről, és
az Ur Vaesorájáról.

41. K. *Mellyik vala a' negyedik dolog,
a' melyet tudni és érteni köll a' ke-
reszttyén embernek?*

F. A' Két Sacramentom, az az: a'
Keresztség, és az Ur Vacsorája.

42. K. *Micsoda a' Kereszttség?*

F. Olly Sacramentom, avagy fz:
Jegy, mely engemet arról erősfét
meg, hogy a' mely bizonyosan én
külsőképpen a' vizzel meg-öntöz-
tettem, oly bizonyosan tisztét meg
engem Christus Urunk belsőképen
az ő vérével minden én bűneimből.

43. K. *Ki szerzette a' Kereszt-
séget?*

F. Chri-

F. Christus Urunk, mondván:
Menyetek el, és tanácsatok minden
népeket, meg-keresztelvén őket,
Atyának, Fiunak, és Szent Lélek I-
stennek nevében.

44. K. *Mi végre szerzettet a'
Kereszttség?*

F. I. Hogy e' szentség meg erőf-
setse és pöcsétöllye nekünk az Ur
Istennek velünk való szövetségét es
a' Christusban való frigy kötését,
velünk való meg-is békéllését.

II. Hogy bizonytsá tegyen min-
ket a' mi bűneinknek bocsánattya,
és ujonnan való szűletésünk felől.

III. Hogy ez jellel megh-válafz-
tassunk a' pogányoktul. és intessünk
a' mi keresztyéni hivataluncokra:
mely nem egyéb, hanem az uy élet-
ben való járás.

AZ UR VACSORAJA-

ROL.

45. K.

C

45. K. *Ertem immár a' Keresztiséget;
mond meg azt is: Micsoda az Ur
Vacsorája?*

F. Az Ur Vacsorája oly Sacramentom, mely engem meg erősít arrol, hogy mely bizonyosan én külsőképpen hozzáam vészem az élető kenyeret és bort: öly bizonyosan vészem belsőképpen az Jesus Christusnak testét és vérét az örök életre.

46. K. *Miért neveztetik e' Sentség
Ur Vacsorájának?*

F. Azért, mert az Ur Christus Eftve Későn, Vacsorának idején. szerzette.

47. K. *Hányféle étel és ital vagyon
az Ur Vacsorájában?*

F. Kétféle: Külső, és Belső avag' menyei. A' külső, a' látható kenyér és bor; a' belső pedig a' Christus teste és vére, minden javaival egyetemben.

48. K.

48. K. *Kicsoda adgya a' külső ételt és
italt, kicsoda a' belsőt avagy
menyeit?*

A' külsőt az Egyházi szolga adgya, a' belsőt és menyeit pedig ő maga Christus Urunk adgya, a' külsővel együtt, az ő hiveinek.

49. K. *Micsoda eszközzel vészed
hozzád a' külső ételt és italt, s miné-
művel a' Christus testét és
vérét?*

F. A' Külső ételt és italt szájjammal vészem; de a' belsőt és menyeit lelkemben hit által vészem: mert a' Christus teste és vére nem a' testnek, hanem az léleknek étele és itala, mely táplál engem az örök életre.

50. K. *Mi végre vészed hozzád az
Ur Vacsoráját?*

F. 1. Hogy a' Christus Jesusnak érettem való keferűséges kén-szen-
vedé-

C 2

vedéséről és haláláról inkább meg-
emlekezzem, és annak emlezetivel
magamat, minden bűneimellen, vi-
gaztathassam.

II. Hogy a' Christus beszédével
bűneimnek bocsánattya felől valo
hitemet meg erősítsem, ki így szol:
Az én vérem ki ontatik ti érettetek,
és sokaknak bűnök bocsánattýára,

III. Hogy az örök életnek meg
adása felől valo hitemet erősítsem,
el-hivén azt, hogy a' melly bizo-
nyossan a' kenyér és bor táplálnak
engemet ez életben: illy bizonyos-
san táplál engemet a' Christusnak
teste és vére az örök életre.

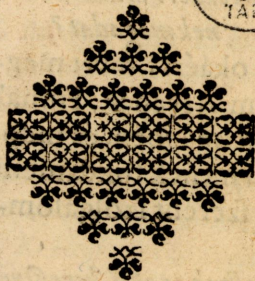
IV. Hogy a' Christussal, és az ő
Anyaszentegyházával valo eggyesle-
getemet meg-bizonyítsam.

51. K. Mi módon készíted magadat az
Ur Vacsorájához, hogy azzal
meltán élhes?

F. Így,

F. Így, hogy magamat jól megh-
probállyam: bűneimet meg esmér-
jem, azokon keseregjek: a' Christus
Jesusbán bizzam, ő néki könyörög-
jek, hálákat adgyák: felebarátoimál
meg-békéllyem: a' Lelki Páfztortul-
tanétást és vigasztalást vegyek: szi-
vemnek valóságos igyekezetivel el-
távoztassam az bűnöket, és élete-
met az jó Istennek parancsolati
szerént rendellyem. AMEN.

Ugy legyen.

CATECHISMUS,

Az az:

A' Keresztyéni hitre való rövid Tanétás.

ELSŐ KERDES;

*Micsoda Hiten való ember
vagy?*

FELELET;

Keresztyén vagyok.

[Aét. 11. 26. & cap. 26. 28.]

2. K. *Miokáért mondod Keresztyénnek magadat?*

F. Ez okáért, mert meg-keresztelkedtem Átyának, Fiúnak, és Sz. Léleknek nevében, és tudom a' kereszttyéni hitnek fundamentomit, a' mellyek szerént szolgálom-is az Ur Istent.

3. K. *Mellyek azok a' kereszttyéni hitnek fundamentomi?* F. Ez-

F. Ezek rend szerént:
Első, a' Tíz Parancsolat;
Második, az Apostoli hitnek valósa.

Harmadik, az Urtul tanult Imádság.

Negyedik, a' Sacramentomok, a' vagy Sz. Jegyek, úgy mint a' Sz. Kő. rőzsztég és az Urnak Sz. Vacsorája.

ELSE OFUNDA-

MENTOM.

A' TÍZ PARANC SOL-

LATOL.

4. K. *Mellyik vala az hitnek első fundamentoma?*

F. A' Tíz Parancsolat.

5. K. *Micsoda a' Tíz Parancsolat?*
Istennek szava, mely a' gonoszt meg-tiltya, és a' jot parancsollyal.

6. K. *Ki által adta ki Isten a' Tíz Parancsolatot.*

4 C

F. Moy-

F. Moyfes által, két kő táblán, az
Syna hegynek tetején..

7. K. Hol vagyon meg-irva a' Tíz
Parancsolat?

F. A' Moyfes második Könyvé-
nek huzadik részében..

8. K. Mondhatja el tehát a' Tíz
Parancsolatot.

F. Szollá ISTEN mind ez igéket:
Hagasd meg IZRAEL.

ELSŐ PARANC SOLAT.

*En vagyok a' te Urad Istened, ki ki-
bocsátalak tégedet az Egyiptusnak földé-
ből, a' szolgálatnak házából: Ne legyenek
idégen Istened előttem.*

MÁSODIK PARANC SOLAT.

*Ne csinály magadnak faragot képet,
és semmi hasonlatosságot azoknak for-
májára, mellyek oda fel az éghben van-
nak; se azoknak formájára, mellyek a'
földön itt alatt vannak; se azoknak, mel-
lyek a' vízben a' föld alatt vannak. Ne*
hajoly

*hajoly megh azok előtt, és ne tisztellyed a-
zokat: Mert én vagyok a' te Urad Iste-
ned, erős bosszu-állo, ki meg-büntetem
az Atyáknak vétkeket a' fiakká, harmad
és negyed iziglen, azokban, a' kik gyű-
lölnek engemet; Es irgalmaságot csele-
kesem ezeriglen, azokkal, a' kik enge-
met szeretnek, és meg-tartják az én pa-
rancsolatimat.*

HARMAD: PARANC SOLAT.

*A' te Uradnak Istenednek nevét hi-
jába ne vedgyed; mert nem hadgya az
Ur büntetés-nélkül azt, a' ki az ő nevét
héjába vésti.*

NEGYEDIK PARANC SOLAT.

*Megh-emlekezzél a' Szombatru-
l, hogy azt megh-sentellyed: Hat napon
munkálkodgyál, és minden dolgot el-
végezzed. Heted napon a' te Uradnak
Istenednek Szombattya vagyon: Semmi
dolgot ne tégy, se te, se fiad, se leányod,
se szolgád, se szolgáló leányod, és semmi
bar-*

barmod, se a te sellyéred, melly a te kapud közt vagyon: Mert hat napon teremte az Ur a mennyet, és a földet, a tengert, és mind azokban való állatokat, és meg-nyugovék a heted napon: azért meg-aldá az Ur a Szombatot, és meg-szentelé azt.

EÖTÖDIK PARANCSOLAT.

Tisztellyed a te Atyádat, és a te Anyádat, hogy hosszú ideig élly a földön, mellyet a te Urad Istened ád tenéked.

HATODIK PARANCSOLAT.

Embert ne ölly.

HETED: PARANCSOLAT.

Ne paráználkodgyál.

NYOLTZ: PARANCSOLAT.

Ne orozz.

KILENTZ: PARANCSOLAT.

Ne mondgy a te fele-barátod ellen hamis tanúságot.

TIZEDIK PARANCSOLAT.

Ne kívánnjad a te felebarátodnak házát,

házát, ne kívánnjad házastársát, se szolgálóját, se szolgálóleányát, se ökrét, se samárát, és semminémű márháját.

9. K. Hány részre osztatik a tíz

Parancsolat?

F. Két részre: mert az Ur Isten is két kő táblán adta ki.

Deut. 4. 13.
Exod. 34.
28.

10. K. Miért írta két kő táblára?

F. Azért, hog' tudnánk meg-választani az ő tisztet, az embereknek tisztetül.

March. 22.
37.

11. K. Mire tanít az első Tábla?

F. A' mi Istenünknek szeretetre és tisztetire.

12. K. Mire tanít a második Tábla?

F. Felebarátinknak szeretetre.

13. K.

13. K. *Hány Parancsolat van az első táblán?*

Matth. 22.
37. 38.

F. Nég' mellyeknek sumája imez igékben foglalatik bé: Szeressed a' te Uradat Istenedet, tellyes szivedből, tellyes lelkedből, tellyes elmédből, és minden erődből, és csak egyedül ő nékie szolgálj.

14. K. *Hány Parancsolat van a második táblán?*

Matth. 22.
39. & cap.
7. 12.
Luc. 6. 31.

F. Hat: Mellyeknek rövid summája im ez: Szeressed fele-barátodat, mint te magadat: Es valamit magadnak nem kívánsz, ugyá azont mással se cseleked.

15. K. *Mellyik, rövid szóval, az első Parancsolat?*

F. En vagyok a' te Urad Istened, &c. Ne legyenek tené-

tenéked idegen Istenid én előttem.

16. K. *Mit kíván ez első parancsolat?*

F. Kívánnya a' mi szivünket.

17. K. *Mi modon?*

F. Igy, hogy az Istent igazán meg-esmérjük, és őtet, mindeneknek feletre, tisztá sziből félljük, szeressük, tisztelljük, és csak ő hozzá bizzunk, mint édes Atyánkhoz: Egyedül őtet imádgjuk, minden jót ő tőle várjunk: békefűges tűrők legyünk: és az undok bálvány imádást, bűvölést, bájolást, varáslást, a' kár mi álom el-hivést, jóvendölést, nézést, és egyéb idegē Isten hivést, szorgal-

Joh. 17. 3.

Deut. 6. 2.

Matth. 22.

27.

Jer. 17. 7.

1. Pet. 5. 5.

Matth. 4.

10.

Apoc. 19.

10.

& c. 22. 9.

1. Joh. 5.

21.

1 Cor. 6. 9.

& c. 10. 7.

14.

Lev. 19. 31.

Deut. 18.

10.

D ma-

maroffan el távoztafsunk.

18. K. *Micsoda a Bálvány
imádás?*

F. Hinni és bizni vala-
mely teremtet állatban, az
egy Istennek kivüle.

19. K. *Hány dologrul esmér-
heini meg a Bálvány
imádást?*

F. Háromrúl főképen.

20. K. *Mellyék azok?*

F. Első, bizni abban, a'
mi nem öröcké valo.

Második, bizni abban,
a' mi nem mindenható.

Harmadik, bizni abba,
a' mi el-változható.

21. K. *Mellyik a' második
Parancsolat?*

F. Ne csinál' magadnak
faragot képet, és semmi
hasonlatosságot, &c. Ne
tisztell' ed azokat. 22. K.

22. K. *Mit kíván e' második
Parancsolat?*

F. Kívánnya az imádás-
ban a' mi lelkünknek Istē-
hez valo áhítatossága.

23. K. *Mi módon?*

F. Így, hogy semmi ké-
pet ne faraghjunk, ne ön-
tsünk, se ne irjunk, az I-
stennak, avag' teremtet ál-
latnak ábrázattára, mely-
ben az U R Istent tisztel-
nénk és imádnánk. Mert
az Isten lelki álat, és mi tő-
lünk lélekbe és igazságba a-
kar imádratni és tiszteltet-
ni. Oszta igaz elég az Istēt
az ő saját képében a' Chri-
stusban imádni és tisztelni.

24. K. *Né szabadé tehát sem-
mi képet csinálni és
tartani?*

D 2 F. Hogy

F. Hogy jól meg-érts, Három-
féle képek vannak: Elő rendbeliek
példázo képek, mellyek az O Tör-
vényben a' jövődő dolgoknak ár-
nyéki voltanak, és immár a' Chri-
stusban megh-szüntének; mint a'
Cherubimok avag' szárnyas Angja-
lok, és a' Moysestől ōntetet értz ki-
gyo.

Másod rendbeliek külső rend tar-
tásta, ékeségre, és emlékezetre va-
ló képek: mint a' Császárok képe a'
pénzen, a' Historiáknak esmeretire,
és egyéb tzifrás épületekre valo
képek; E' két féle képekről nem
szol e' parancsolat.

Harmad rendbeliek, Iste-

2 Paral. ni tiszteletre csináltatott
3. ŷ. 10. bálványozó és babonás ké-
Exod. 31. pek: Efféle képeket a' Ke-
ŷ. 3. reszt' én embernek sem csi-
& cap. 35. nálni, sem tartani nem sza-
ŷ. 30. bad
1 Reg. 6. &
7.

bad: Mert az UR Isten eze. Eccl. 38.
ket erőssen tilalmazza. ŷ. 28.

25. K. Mellyik a' harmadik Nű. 21. 9.
Joh. 3. 14.

Parancsolat?

F. A' te Uradnak Iste-
nednek nevét héjába ne
vegyed.

26. K. Mit kíván e' Pa-
rancsolat?

F. Kívánnya a' mi nyel-
vünket.

27. K. Mímodon?

F. Ugy, hogy az Isten-
nek szentséges nevét, hé-
jába és gonosz szokásból
ne emleítsük, vele ne szid-
kozodgyünk, hamissan ráa'
ne esküdgyünk, azzal ne
várásolljuk, és azt semí gon-
nosz beszédbe ne elegyé-
tsük; hanem nag' félelem-
mel és bősülettel, igaz és
D 3 szent ŷ. 1.

Levit. 19.

ŷ. 12.

& cap. 24.

ŷ. 15. 16.

Matth. 5.

ŷ. 37.

Jac. 5. 12.

Matth. 10.

ŷ. 32.

Colos. 3.

ŷ. 17.

Rom. 2.

ŷ. 24.

1 Tim. 6.

Levit. 24.
v. 15. 16.

Levit. 24.
v. 15. 16.

Levit. 24.
v. 15. 16.

Levit. 24.
v. 15. 16.

Levit. 24.
v. 15. 16.

Levit. 24.
v. 15. 16.

Levit. 24.
v. 15. 16.

D 4

32. K. ^{7. 3.} Tit. 2. 12.

32. K. *Mellyik az ötödik Pa-
rancsolat?*

F. Tisztellyed a' te A-
tyádat és a' te Anyádat, &c.

33. K. *Mit kíván e Pa-
rancsolat?*

F. Azt kívánja, hogy

Eph. 6.1. Atyánknak, Anyánknak,
Col. 3.18. Fejedelmünknek, Tané-
20. 22.
Prov. 1. 8. toinknak, és minden elöt-
& cap. 15. tünk járo gond-viseelő U-
7. 20.
& cap. 20. rainknak és Aszfzonyink-
7. 20. nak, érdemlett tisztesség-
Exod. 21. gel és szeretettel legyünk;
7. 15. 16. a' joba nekik engedgyünk,
Rom. 1. szavokat fogadgyuk, ha-
7. 13. ragra őket ne ingerlyük;
Tit. 3. 1. hanem inkább nekiek tűr-
1 Pet. 2. jünk, nehéz kedveket bé-
7. 13. kével el szenvedgyük, g'ar-
Prov. 22. lo vétkeket fedezgesük,
7. 22. szükségeken segítsük, é-
Gen. 9. 24. rettek
1 Pet. 2.
7. 18.
1 Tim. 2.
7. 1. 2.

rettek imádkozzunk, hog'
boldog életet élhesünk.

34. K. *Mellyik a' hatodik Pa-
rancsolat?*

F. Embert ne ölly.

35. K. *Mit kíván?*

F. Azt kívánja, hogy
felebarátunknak életét és
tisztességét szeressük: s-
annakokáért, se feg' verrel,
se nyelvünkkel, felebarátu-
kat meg ne sértjük, és meg
ne öllyük, ötet ne gyűlöl-
lyük, rcá ne irég'kedgyünk
se véle haragot ne tartstük,
semmi gonoszt néki ne a-
karjunk; de nagy szeretet-
tel legyünk egymáshoz.

36. K. *Mellyik a' hetedik Pa-
rancsolat?*

F. Ne paráználkodgyál.

37. K. *Mit kíván?*

F. Ké-

Gen. 9. 6.
Eph. 4. 26.
Rom. 12.
7. 19.
Prov. 14.
7. 30.
Rom. 1.
7. 29.
1 Jo. 2. 11.
& c. 3. 15.

F. Kévan mi tölünk tisz-
 Levit. 18. ta jámbor életet, mind a
 7. 19. 20. szent házasságban, s mind
 22. 23. azon kívül való életben:
 & c. 20. 18. Ezokáért azt akarja, hogy
 Deut. 27. minden buja gondolato-
 20. 21. 22. kat, paráznaságra gerjede-
 1. Thess. 3. ző gonosz igyekezeteket,
 7. 3. s szentelē beszélgetést, hit-
 1. Cor. 6. 9. vān éneklést, és minden
 & cap. 7. 9. egyéb faytalan dolgokat
 Matth. 5. el-távoztassunk.
 7. 28.
 Heb. 13. 4.
 Ephes. 5.
 7. 3. 4. 5.
 1. Cor. 15.
 7. 33.

38. K. Mellyik a nyolczadik
 Parancsolat?

F. Ne orozz.

39. K. Mit kéván?

F. Kévánnya, hogy a mi
 1. Cor. 6. sajátunkkal meg-eléged-
 7. 10. gyünk: Es így, senki mar-
 & c. 5. 10. gyát el ne lopjuk, és el ne
 Esa. 33. 1. prädálljuk: senkit meg ne
 Luc. 3. 14. csallyunk: se hamis mér-
 Ezech. 45. ték-
 6. 9. 10.
 Prov. 11.
 6. 1.
 1. Thess. 4.
 6. 6.

téckel, se usorával, és sem-
 Deut. 25. mi álnok mesterkedéssel,
 6. 13. felebarátunknak javát mi-
 Psal. 14. 5. énké ne tegyük; hanem
 Luc. 6. 35. igazak legyünk egy-más-
 1. Cor. 6. 7. 10. hoz.
 Mat. 7. 12.
 Eph. 4. 28.

40. K. Mellyik a kilentzedik
 Parancsolat?

F. Ne mondgy feleba-
 rátod ellen hamis tanusá-
 got.

41. K. Mit kéván e Pa-
 rancsolat?

F. Azt kévánnya, hogy
 Eph. 4. 25. felebarátunk ellen hamis
 Psal. 49. tanuk ne legyünk, senki
 7. 19. 20. beszédét, avag cselekedé-
 Rom. 1. tit gonoszra és hamisra ne
 6. 30. magyarázzuk, senkit meg
 Prov. 19. ne csuffollyunk, senkit
 6. 9. meg ne rágalmazzuk, sen-
 Mat. 7. 1. kit ne szidgynnk, és ne át-
 Psal. 14. koz-
 6. 1.

Prov. 12.
v. 22.
& cap. 13.
v. 5.

kozzunk, senkit el ne árul-
lyunk, senkinek ne hizel-
kedgyünk, és ne hazud-
gyunk; hanem inkább igaz
beszédűek legyünk, mások
felől jót és igazat mond-
gyunk, és egyebeknek hi-
reket, neveket, és tisztessé-
geket, a' mennyire tőlünk
lehet, oltalmazzuk és ö-
regbétjük.

42. K. *Mellyik a' Tizedik Pa-
rancsolat?*

F. Ne kívánniad fele-
barátodnak házát, se fele-
segét, se szolgáját, se szol-
gáló leányát, se ökrét, se
szamarát, és semminémű
marháját.

43. K. *Mit kíván e' Pa-
rancsolat?*

F. Azt kívánja, hogy
a' kö-

a' közönfeges igazságot, Deut. 5.
v. 21.
Rom. 7. 7.
& c. 13. 9.
szivünk szerént, szerefsük:
a' mi tulaydon javainkkal
meg-elégedgyünk: és így,
másfelebarátunknak sem-
mi javát, akár mi legyen
az, gonoszul el ne kíván-
nyuk, és, nem hogy a' má-
fét, törvénytelen bánta-
nánk; de még arra való go-
nosz kívánságot-is, avagy
az ellen való irégyféget, a'
mi sziveinkben uralkodni
ne hadgyunk.

44. K. *Mi hasznát véssed a'
Tíz Parancsolatnak?*

F. Először meg mutat-
tya ennékem és tenéked,
mint valami szép tükör, az

UR Isten mely igaz lég'en.
Másodszor, meg esmér-
teti velem az én romlott

E ter-

Deut. 27.
v. 26.
Psal. 51. 7.
Rom. 3. 20
& c. 7. v. 7.

Gal. 3. 10. természetemet, fok féle
 22. 24. bűneimet, és kárhozato-
 Heb. 12. mat: hogy ecképpen ma-
 6. 20. 24. gamat meghalázván, ele-
 Joh. 3. 14. vő hitem által, folyamod-
 Rom. 10. g'am az orvos Jesus Chri-
 6. 4. stushoz, és ő nála irgalmas-
 ságot, és igazságot keres-
 sek.

Harmadszor, a' Tiz Pa-
 rancsolat uy és szent élet-
 re igazgat, és meg-mutat-
 tya, mit köllésék csele-
 kednő, és mit el-hadnóm:
 6. 1. 2. a' holt-érezvén erőtlén-
 Ezech. 11. segemet, a' jöfstenül men-
 6. 19. nyei erőt és segítséget ké-
 & 26. 36. rek, hogy az ő szent aka-
 1 Joh. 1. 8. ratt' a és kívánsága szerént
 Psal. 5. 25. élhessék e' világon, és így
 napról napra, jobban job-
 ban, az ő szent ábrázattya-
 ra meg-ujéttassam. MA

S. Ambr.
 Ep. 84.
 Eph. 4. 22.
 Col. 3. 10.

MASODIK FUNDA-

MENTOM.

Az APOSTALI HITNEK VALLASAROL, Az CREDOROL.

45. K. *Mellyik a' Keresztényi tuda-
 mánnak Második Funda-
 mentoma?*

F. Az Apostali Hitnek vallása,
 a' C R E D O.

46. K. *Micsoda az Apostali Hit-
 nek vallása a' C R E D O.*

F. A' mi közönséges Kereszttyé-
 ni Hitünknek ágazati, melyeket az
 Apostalok hadtanak, a' melyekben
 mind az Isten felől, s mind pedig
 idővségünk felől, igaz vallást te-
 szünk. Centur. Magd. 1. lib. Cap 4 p. 66.

E 2

47. K.

47. K. Mondhatja el az Apostoli CREDOT.

F. Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, menynek és földnek teremőjében.

Es Jesus Christusban, ő egyetlen egy Fiában, mi Urunkban: ki fogantaték sz. Lélektől, születék sz. Mariától, ként szenvedé Pontius Pilatusnak alatta, megfeszítették, meg-hala, és eltemették: szálla pokolra, harmad napon halottaiból fel-támad: fel-mene mennyekben, ül az Atya mindenható Istennek jobbján: Onnan leszen el-jöendő ítélni eleveneket és holtakat.

Hiszek szent Lélekben: Hiszem a Közfőszeges Keresztén Anya-szent-egyházat: Szűtőnek eggyeségét: Bűneinknek meg-bocsánattya: Testünknek fel-támadását, és az örök életet, Amen.

48. K. Hány része vagyon az Apostoli Credonak?

F. Négy;

F. Négy; mert az első része tanét az Atya Istenről, és a' teremőifől.

A' második, az Atya Istennek eg' Fiáról, és a' mi váltságunkról.

Harmadik, a' Szent Lélekről és a' meg-szentelőifől.

Negyedik, az Anya-szent-egyházról, és abba lévő hiveknek boldogságáról.

49. K. Mondhatja a' Credonak első részét.

F. Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, menynek és földnek teremőjében.

50. K. Micsoda értelme lehet ez igének: Hiszek eg' Istenben?

F. Hiszek egy Istenben, az az: Igaz hittel, élő re-
Jer. 39. 18.
Hab. 2. 4.
ménséggel, és buzgó szeretettel ragazkodom az egy élő Istenhez, és ő benne meg-is nyugszom.

E 3

51. K.

51. K. *Mimodon?*

F. Így, hogy tellyes szí-
ből az Ur Istenhez, mint é-
des Atyámhoz, úgy bizom:
ő tőle minden idővégséges
jót várok; és őtet minde-
neknek felette szeretem, ő
hozza törekedem, és ez ok-
ból, az ő szent parancsolati
szerént, a' mint tőlem le-
het, rendelem életemet.

52. K. *Mit hisz, mikor azt mő-
dod: Hiszek a' mindenható A-
tyában, mennek és földnek
teremtőjében?*

F. Azt hiszem, hogy a'
mi Urunk Jesus Christus-
nak szent Atyya, (ki minde-
neket semmiből teremtet,
és ki azokat az ő minden-
ható erejével, és jó gondvi-
selő bölcseségével tartya
és

Gen. 1. & 2.
Exod. 20.
1. 11.
Job. 33. 4.
Psal. 32. 6.
Act. 4. 24.

és igazgattya,) az ő szerető Hebr. 1. 3.
szent Fiáért, ennékem jó a-
Matth. 10.
karo Istené és édes Atyám: 1. 29.
Eph. 1. 11.
ki ennékem minden jokat, Joh. 20.
a' mellyek nélkül életem- 1. 17.
ben szűkölködöm, meg ad, Joh. 1. 12.
és akár mi csapást is a' mely Rom. 8. 28
raytam esendik, nékem id-
Esa. 46. 4.
végséges jomra fordít. Ezt Rom. 8. 38
Matth. 6.
pedig meg is cselekedheti, 1. 32.
& c. 7. 1. 9.
mert mindenható, vagyon- 10.
is ehhez akarattya, mert jó
és kegyes Atyánk.

53. K. *Mellyik a' második része
a' Credenak?*

F. Az Atya Istennek egy
Fiáról, és a' mi válttságunk-
rol.

54. K. *Mond el az igéket.*

F. Hiszek a' Jesus Chri-
stusban, az Atya Istennek
eggyetlen egy Fiában, mi
Urúkbá.

E 4 55. K.

55. K. *Micsoda értelmével
gyon e' második ágazat-
nak?*

1 Cor. 1. F. Az az: Hiszem és val-
y. 30. lom, a' meg-feszült Ur Jéhus
Gal. 3. 13. Christusbán, az én tellyes
2 Cor. 5. váltságomat, bűnből való
y. 21. Rom. 3. 24. meg-igazulásomat, és örök
Eph. 1. 3. életemet.
Col. 1. 14.

56. K. *Mi módon hiszed ezt?*

F. Így hiszem és vallom,
Esa. 9. 67. hogy az Ur Jéhus Christus,
Jer. 23. 16. az ő egy személyében igaz
Jo. 20. 28. Isten és igaz ember: Ki I-
Rom. 9. 5. stensége szerént, kezdetnél-
Matt. 2. 21. kül való egyetlen egy szü-
Esa. 7. 14. lőt Fia az Atyának; de em-
Joh. 1. 14. bersege szerént bizonyos i-
dőben a' szeplőtelen szűz
Máriának tisztá méhéből
származot: Hiszem azt is,
hogy e' drága személy a'
Chri-

Christus (mint szintén a'
Moysestől öntetet értz ki-
gyo-is a' pusztában) fel e-
melteret a' magas kereszt-
fára, hogy minékünk (el-
veszetteknek, de immár
most eleven hittel ő reá
nézőknek) meg-váltonk,
igazétonk, és idvözétönk
légyen.

57. K. *Miért mondatik az I-
sten Fia Jéhusnak, az az,
Idvözítőnek?*

F. Azért, hogy minket,
drága árron, a' bűnnek, ör-
Math. 1. y. 21. dögnek, és halálnak rabsá-
gából meg-váltván, és sza-
badértván, idvözét.

58. K. *Micsoda drága árron
váltot meg ő minket?*

F. Nem aranyon, sem
ezüstön, sem valami egyéb
veszen-

1 Pet. 1. 18 veszendő jószág; hanem
1 Cor. 6. az ő drágálatos szentvéré,
7. 20. mellyet a' magas keresz-
tán érettünk ki-ontá.

59. K. Miért neveztetik Chri-
stusnak, az az, meg-ke-
nettetnek?

F. Azért, hogy az Atya
Psal. 44. 8. Istentől meg-kenettetet vi-
Act. 10. 38. gasságnak olayjával, az az:
Esa. 11. Szent Léleknek tellyessé-
& 61. gével, hogy lenne miné-
künk szabadéto lelki Királyunk: I-
sten akarattára vezérő Profétánk:
és olly fő Papunk, ki nem tulkok-
nak sem bárányoknak vérével; ha-
nem az ő saját vérével áldoznéjék
érettünk: Mert ugyan is ezeket a'
három féle tisztbeli személyeket
szokták vala meg-kenni az O Te-
stamentomban..

60. K.

60. K. Miért kellett a' Christusnak igaz
Istennek és igaz embernek
lenni?

F. Embernek azért, hogy mi é-
rettünk halált szenvedhetne: Es,
mint hogy halálnak halál ismér az
arra, halálunkat meg-fizethetné.

Igaz Istennek pedig azért kellett
lenni, hogy a' halált meg-győzhet-
né, és az örök életet nekünk meg-
adhatná,

61. K. Miért neveztetik mi U-
runknak?

F. Nemi csak azért, hogy Isten-
sege szerént, teremtetet minket; de
azért-is, hogy drága árron megh-is
váltot, és az ördögnek hatalmától
meg-szabadétván, minket ő magá-
nak saját népévé tört.

62. K. Mellyik a' Credonak harmadik
Agazatiya?

F. Ki fogontaték Szent Lélek-
től, születék Szűz Máriától. 63. K.

63. K. Mit hisz és vallasz
Agazatban?

F. Azt hiszem és vallom,
hogy az Istennek Fia, nien-
nyegből alá szálván, igaz
emberi természetet öltő-
zöt fel magára; de, nem ug'
fogātatot, mint egyéb em-
berek; hanem tisztán és
bűn nélkül, a' sz. Léleknek
ereje és cselekedete által,

1 Jo. 5. 20. ki minden tisztaságnak kut
Joh. 1. 1. feje: Es igazoltán, a' széplő-
& c. 17. 3. telé Szűz Máriának méhé-
Rom. 9. 5. ből e' világra születet, hogy
Gal. 4. 4. minket fertelmes bűnben
Luc. 1. fogantatot és születet em-
31. 42. bereket, az ō tiszta fogan-
Marth. 1. tatásával és születésével
7. 20. meg-tisztétana, az ō szent-
Luc. 1. 35. segébe és igaságába fel öl-
1 Cor. 3. toztetne.
7. 30.
Psal. 32. 1.

64. K.

64. K. Mellyik a' negyedik
Agazat?

F. Ként szenvedé Pontius Pilá-
tusnak alatta, meg-feszítették, meg
hala, és el-temették.

65. K. Mit hisz és vallasz ez
Agazatban?

F. Azt hiszem és vallom, hogy
az Istennek Fia, az fel vőtt emberi
természetben, Pontius Pilátusnak
Birosága alatt, mi érettünk, szörnyű
kénokat szenvedet, és a' magas ke-
reszt-fára fel-feszítették, meg-holt,
és el-temették: mely ō gyalázatos
halálával, úgy-mint engesztelő al-
dozattal, az ō Szent Attyának ha-
ragját meg-engesztelte mi hozzánk:
és így, örök idvőtségnek oka lett
mindeneknek, valakik ō néki en-
gednek. Hebr. 5. 7. 9.

66. K. Miért kellett Pilátusnak Birosa-
ga alatt szenvedni?

F. Azért,

F. Azért, hogy ártatlan lévén, az ország Birája előtt halálra sententiaztatván, minket az igaz ítélő Birónak, az Istennek, kárhoytato sententiája alol fel-fzabadétana.

67. K. *Miért kellett ő neki keresztfán meg-halni?*

F. Azért, hogy azzal nyilván meg-jelentetnék, hogy ő mi éretünk ártocká lévén, minket a törvénynek átkátul meg-fzabadétort, mint meg-vagyon írva. Gal. 4. 5.

68. K. *Miért kellett Christus Urunknak el-temettetni?*

F. Elsőbe azért, hogy ezzel meg-bizonyéttatnék, hogy ő valóságosan meg-holt éretünk.

Másodszor, hogy a' mi bűneinket magával egygűt el-temetné, ne lennének Isten előtt azok emlékezetbe.

Harmadszor, hogy véle mi-is temettetnénk el a' bűnnek, az az: annak

nak cselekedetitűl meghszünnénk.

Negyedszer, hogy a' mi koporsóinkat meg-szentelné, és nyugodalmas ágyas házuncskátenné.

69. K. *Mint érted ime' tzik: kelt: Szálla pokorra?*

F. Ugy értem, hog' Christus Urunk pokorra szállot,

az az: nem csak testében; Joh. 12. v. 27. Marth. 26. v. 38. 1 Sam. 2. 6. Pál. 18. 6. & 16. 3. hanem még h lelkében-is szenvedet és tufakodot é-

rettünk, halálának idején: Mert a' pokolnak fáydalmi, és a' halálnak keferűseghi környűl vőtrék vala őtet, kiken mind azon által győzödelmet vén. Mert az ő hatalmas lelkével, és áldozattyának erejével, alá hata pokorra: mellyel a' réghi Col. 2. 15.

F 2 kigyo-

Gen. 3. 15. kigyónak fejét meg-rontá,
Olea 13. és így, minden hiveit, a'
y. 14. véghetetlen bűn soldgyá-
Esa. 53. 5. tnl, úgy-mint a' pokolnak
1 Cor. 15. y. 54. kénnyaitul, meg szabadéta.
Eph. 4. 9.

70. K. Mit hisz és vallasz az ö-
tödik Agazatban, mikor azt
mondod: Harmad napon
halottaiból fel-tá-
mada?

F. Azt hiszem és vallom,
hogy Christus Urunk, no-
ha, az ő igaz embersege sze-
rént valóságosan meg holt
és el-temettetet vala, mind
az által a' halálban nem ma-
radhata: hanem, az ő tu-
laydon erejével, a' koporsó-
ból, halálának utánna har-
mad napra, fel-támadá di-
csőségeffen; hogy azzal a'
kárhozatot tőkélteffen
meg

meg-rontaná, minket meg
igazétana, a' bűnből uy é-
letre támasztana, és a' mi
jövendő fel-támadásunk fe- 1 Cor. 15.
lől-is jó reménseget nyuy- y. 20.
tana.

71. K. Mellyik a' hatodik
Agazat?

F. Föl méne mennyeg-
be, ül az Atya mindenható
Istennek jobján.

72. K. Mit hisz és vallasz ez
Agazatban?

F. Azt hiszem és vallom, Aa. 1. 3.
hogy az Ur Jesus Christus, Marc. 16.
az ő dicsőséges fel-támadá y. 19.
sa után, negyvenedik na- Luc. 24.
pon, az ő meg-dicsőült em- y. 51.
beri természete szerént, e'
földről fel-ment, Isteni ere-
je által, az egekbe, és ott az
Atya mindenható Istennek

F 3 jobja

Ephes. 1.
7. 20. 21.

Rom. 8.

7. 34.

Heb. 7. 25.

& 9. 24.

Joh. 14. 2.

Jobba felől ültetőt; az az,
minden Fejedelemségek,
hatalmak, erők; és Urasá-
gok felet való méltóságba
helyheztetőt: a' holot, még
most-is, az Ő Sz. Atyánál
esedezik mi érettünk.

73. K. Mondhatza a' hete-
dik Agazatot?

F. Onnan léfzen el-jő-
vendő itélni eleveneket és
holtakat.

74. K. Mit hisz és vallasz
Agazatban?

F. Azt hiszem és vallom,
hogy a' mi Urunk J E S U S
Christus azon Ő igaz embe-
ri látható formájában, a'
mellyben fel méne meny-
ben, ismét el-jő, nag' dicső-
ségesen, a' szent Angyalok-
kal: és mindnyájunknak, é-
lőknek

lőknek és holtaknak, igaz
ítelő Birája léfzen, és, kinek
kinek, az Ő cselekedete sze-
rént, jutalmát meg-fizeti.

75. K. Mellyik a' Credonak
harmadik része?

F. A' Szent Lélekről, és
a' meg-szentelésről.

76. K. Mond el az igéket.

F. Hiszek Sz. Lélekben.

77. K. Mit hisz és vallasz e' nyol-
tzadik Agazatban?

F. Hiszek Sz. Lélekben; Gen. 1. 2.
az az, Hiszem és vallom, Psal. 33. 6.
hogy a' Sz. Lélek, egyenlő Efa. 6. 3.
Őrök Isten az Atyával és Fi- Act. 5. 3.
uval, a' kiktől származik-is: Heb. 9. 14.
és hogy Ő ennékem-is ada- Jo. 14. 26.
tot, ugy-mint igaz vigasz- Jo. 15. 26.
talo: ki engemet meg-fzen- Galat. 5.
tel, igaz hitet, reménységet, 7. 22. 23.
Isteni félelmet, szeretetet,
F 4 békes.

békességestűrést, imádko-
zást, és egyéb jó gyümöl-
csőket-is teremt én bennē.

78. K. Miből hiszed, hogy a'

Szent Lélek egyenlő Isten

az Atyával és Fi-

uval?

F. Először, a' keresz-
tségnek formájából: Mert
szintén úgy kereszstelke-
dünk a' Szent Léleknek-is
mint az Atyának és Fiúnak
nevében..

Másodszor, a' Szent Cre-
dobol: Mert szintén azon
egy eleven hittel kell hin-
nünk a' Szent Lélekben-is
mint az Atyában és Fiuban.

Harmadszor: Mert az I-
sten igéje-is, a' Szent Lelket
igaz Istennek nevezi.

Negyedszer: Mert Isten-
hez

hez illendő dolgokat cselekefzik,
és teremőnek mondatik.

79. K. Hol lakik a' Szent

Lélek?

F. Az Anya-szent-egy-háznak
eleven tagjaiban, a' kik ő benne
hisznek, és egy-mást szeretik: a' kik
őt nem káromlyák, és vakmerő
bűnökkel meg nem szomorétták;
hanem inkább tisztelik, imádgák,
és jámbor életeekkel szállásokra bé-
fogadgák.

80. K. Mellyik a' Credonaknegyedik
és utolsó része?

F. Az Anya-szent-egy-házrol, és
abban lévő hiveknek bodogságok-
rol.

81. K. Mond el az igéket.

F. Hiszem a' közönséges keresz-
tyén Anya-szent-egy-házat: Szen-
teknek eggyeségét: Bűneinknek
megh-bocsánattyát: Testünknek
fel-

Act. 5. 3.

2 Cor. 6.

7. 16.

Pról. 33. 6.

Job. 33. 4.

fel-rámadását, és az Örök É-
letet, A M E N.

82. K. Mit hisz és vallaszé ki-
lentzedik Agazatban, mikor
azt mondod: Hiszem a' Közön-
seges keresztyén Anya-szent-
egy-ház-at, Szenteknek
eggyeségét?

F. Azt hiszem és vallom,
hogy ennek az egy Istennek,
a' kiről eddigh a' Credoban
vallást töttem, bizonyos
Ecclesiája, avag' Keresztyé-
ni Gyülekezeti vagyon: a'
melly egy; mert egy test, és
csak egy feje vagyon, tud-
ni-illik, a' Christus, kinek az
ő tagjai is eg' hiten vannak:
Ugyan ezen Ecclesiát val-
lyuk közönsegesnek lenni:
mert minden időkre, hely-
ekre, és nemzetségekre ki-
terjed-

terjedet. Szentnek-is mőd-
gyük: mert a' Christus vé-
rével és lelkével meg-szen-
tetetet. Anyának-is neve-
zük itt őtet: mert a' hivek
az ő daykálkodásából ne-
veltetnek az Örök életre.

Továbbá, Hiszem ebben
az Anya-szent-egy-házban
a' Szenteknek eggyeségét,
az az: Hiszem, hogy a' Ke-
resztyéneknek a' Christus
javaiban, nagy eggyeségek
és lelki társaságok vagyon:
mert ő nekik egy Istenek,
egy hitők, egy reménsegek,
és szeretetek vagyon, kik
egy-mást, ugymint egy test-
nek tagjai jó kedvel látrják
és szükségekben segítik.
En-is penigh Istenben valo
remeénsegem szerént, en-

nek

Esa. 26. 2.
Rom. 1. 7.
1 Cor. 6.
1. 11.
Eph. 5. 2.
25. 26. 27.
Colofs. 1.
1. 20. 23.
Tit. 3. 5.

Pfal. 21.
vel 22.

1. 23. 26.

Joel 2. 16.

Matt. 16.

1. 18.

1 Tim. 3.

1. 15.

Cant. 6. 8.

1 Cor. 1. 9.
1 Joh. 1. 3.
1 Cor. 13.
1 Joh. 13.
Col. 1. 12.

Rom. 12. 1.
1 Cor. 12.
1. 12. 27.

Confessio
Helvet.
cap. 17.

Pfal. 118.
Y. 63.
Heb. 12.
Y. 22.

nek a' Gyülekezetnek egy-
gyik élő tagja vagyok és lé-
szek: mely Gyülekezet egy-
a' menybéli Szenteknek
boldogh seregével, kiknek
részek és örökségek az U R
Istennél vagyom..

83. K. *Mellyik a' tizedik
Agazat?*

F. Hiszem bűneimnek
meg-bocsánattját.

84. K. *Mit hisz és vallás ez
Agazatban?*

Pfal. 32.1.
Esa. 43.25
Jer. 31.34
Matt. 9.21
Luc. 24.
Y. 47.
Joh. 20.
Y. 23.
Agt. 10.
Y. 43.
Rom. 4.7.

F. Hiszem és vallom,
hogy az U R Isten, az ő jo-
voltából, mindnyájunknak
a' kik igaz poenitentia tar-
tás által, ő hozzá megh-té-
rünk, az ő Anya-szent-egy-
házában, Sz. Fiának érde-
mejért, eleven hírünk által,
ingyē, meg-bocsátta min-
den

den féle bűneinket, és meg-
igazét minket.

1 Jo. 1. 9.
Gen. 1 5. 6.
Rom. 1. 17
& cap. 4. 5.
Gal. 2. 16.

85. K. *Mellyik a' tizeneggye-
dik Agazat?*

F. Hiszem a' testnek fel-
támadását.

86. K. *Mit hisz ez Aga-
zatban?*

F. Azt hiszem, hogy
minden embereknek holt
testek, az U R Istennek min-
denható erejéből, az utolsó
napon, a' porból fel-támad-
nak, és az U R Christusnak
ítélő székéi eleiben állanak:
hogy ott a' hivek az örök
életet el-vegyék, a' hitet-
lenek pedig az örök tűzre
vetteszenek.

Dan. 12.2
Matth. 25.
Y. 46.
Joh. 5. 29.
Apoc. 20.
Y. 10. 15.

87. K. *Mond el a' tizenkettő-
dik Agazatot.*

F. Hiszem az örök életet.

G 88. K.

88. K. Mit hisz ez Ágá-
zatban?

F. Azt hiszem, hogy e-
mulando fíralmas élet után
EÖRÖK élet, az az, boldogh
halhatatlanságh és megh-
mondhatatlan dicsőiség, és
vigaságh adatik mindnyá-
junknak; kik az Istennek a-
karattyát cselekefszűk: a'
holot az Atya Ur Istent, és
a' mi édes idvőzétő Chri-
stusunkat, a' Szent Angya-
lockal együtt színről szín-
re látrjuk, és ÖRÖCKÉ dí-
csirjűk.

89. K. Mint érted im ez utolsó
igétskét: Amen?

F. Amen, az az: Igazán,
és bizonynyal így vagyok:
Azért ez igétskével, hisz-
szűk és vallyuk igaznak és
bizo-

bizonyosnak lenni minde-
nik ágazattyát ennek a' mi
kerefsztyéni hitűnknek.

90. K. Rövid szóval: Mi hisz-
nát véssed e' Szent Cre-
donak?

F. Először, a' Credo,
mint valami kis Evangeli-
omos könyverske, megh-
tanét engemet arra, kibem
kellyen énnékem hinnem
és biznom; tudni-illik az
egy Istenben, ki Atya, Fiu,
és Szent Lélek.

Másodszor, arra tanét,
micsoda jokat kölljön hi-
tem által ettől az egy Isten-
től várnom.

91. K. Micsoda jokat vársz.
hited által, az Ur I-
stentől?

F. E' világon várom bü-
G 2 ne-

neimnek bocsánattyt, és
meg-igazulásomat; A' más
Jud. 7. 21. világon az Örök életet: Vá-
rom pedig e' jokat az Atya
Istennek kegyelméből, a'
Jesús Christus, fel-támadá-
sának, és menybe menése-
nek érdemes voltáért.

92. K. *Mi által igazulhatz,
meg Isten előtt?*

Gal. 2. 16. F. Csak az igaz hit által:
mint az irás tané.

93. K. *Micsoda az igaz Hit?*

F. Bizonyos esmérési az
Isten Atyai hozzánk való
akarattjának, és erős hie-
delme az Ő kegyelmes igé-
retinek, a' mi idvőzítő
Christusunk által.

94. K. *Honnan származik, és
mi által adatik az igaz
hit?*

F. A'

F. A' hit Istennek aján-
dék, mellyet az Ő szent i- Eph. 2. 8.
géjének tisztá prädikálta. Jo. 6. 29.
tása által plántál a' mi szí- Rom. 10.
veinkben.

95. K. *Mire néz a' hit?*

F. Az Istennek édes igé-
retre, mellyekhez a' töre-
delmes lelkű bűnös ember
erősen ragazkodik, el-hi-
vén azt, hogy a' Christus ér-
deméjért, az Ur Isten Ő né-
ki meg-kegyelmez, és Őtet
meg-igazéttya.

96. K. *Micsoda jelei vannak
a' hitnek?*

F. Első, az Isten igéjé- Joh. 8. 47.
nek halgatása, tanulása, és 1 Joh. 4. 6.
őrizése.

Második, a' poenitentia
tartás, avagy bűn bánás, a' Tit. 2. 12.
kegyes, jozan, és igaz élet:

G 3 mert

mert a' hit meg-holt állat a'
jo cselekedetek nélkül.

Rom. 5. 1.
1 Joh. 3.
7. 21.

Harmadik, a' lelki békef-
seg, melly származik a'
Christus érdeméhez valo
bizodalomból, és az Iste-
nes életből.

97. K. Holot Isten előtt a' hit
által igazulunk meg; nem
szükségké jót csele-
kedni?

F. Igen-is szükség; de
nem azért, hogy abból va-
lami érdemet várnál, avagy
azzal bűn bocsánatot, iga-
zulást, és idvőséget érdem-
leni akarnál: mert arra nem
elégseges: osztán önnön
maga Christus Urunk, az ő
szent Attyátul, az ő vére
hullásával, a' mi igazulá-
sunkat és idvőségünket,
miné-

minékünk igaz eléggé meg-
érdemlette.

98. K. Hát miért szükség jót
cselekednünk?

F. Először azért, mert
Isten parancsolja, és di-
csértetik belőle.

Matth. 5.
7. 16.

Másodszor, mert szent
életre teremtetünk: a'
melly nélkül senki az Istent
meg nem láthatta.

Eph. 2. 10
Hebr. 12.
14.
Ap. 21. 17

Harmadszor, mert a' hit
a' nélkül semmi, és meg-
holt állat.

Jac. 2. 17.

Negyedszer, mert ezzel
egyebeknek is jó példat ad-
hatunk és használhatunk.

1 Cor. 9.
7. 2.

Estődözör, mert ennek,
mind e' világon s-mind a'
másikon az Ur Isten meg-
fizeti jutalmát, az ő foga-
dása szerént: De azért, az a'

G 4 jura-

jutalom-is nem a' mi érde-
münköl; hanem I-
sten kegyelméből
adatik.

HARMADIK FUN- DAMENTOM.

AZ

Urtul tanult Imád-
fághrol.

99. K. Mellyik a' Keresztén-
ségnek harmadik Funda-
mentoma?

F. Az Urtul tanult I-
mádság, a' Mi-Atyánk.

100. K. Micsoda az I-
mádság?

Ppil. 4. 6. F. Lelki és testi joknak
igaz hitből való kérése I-
stentől, a' Christus nevé-
ben:

ben: És az el-vett jokért va-
lo há.lá-adás.

101. K. Hány dolog kívánta-
tik a' jo módon való könyör-
géshez, avagy imádko-
záshoz?

Hat: Első, az alázatof. Psal. 101.
fág, és a' szűnek töredelmef. Syr. 35.
sege: hogy a' mi méltatlan- Luc. 15.
ságunkat meg-csmérjük.

Második az igaz hit, mint
Christus Urunk mondgya: Marc. 11.
valamit imádkozástokban V. 24.
kérendetek, hidgyétek hog'
el-vészitek, és meg-lészen
néktek.

Harmadik, a' jo remén-
ség, melly által bizonnal Joh. 16.
várjuk a' mit kérünk. 1 Joh. 3.

Negyedik, az Isteni és A-
tyafiui szeretet: hogy az
Istennek parancsolatihoz Marc. 11.
enge-

engedelmességek legyünk, és egymásnak, szívünk szerént, meg-bocsásfunk, és köllete-korán szeretettel szolgállyunk-is'.

Eötödik, az elmének figyelme-reffége, hogy, az imádságnak ide-jén, minden hivolkodo gondolatot a' mi szívünk-ből ki-rekefzszünk, és a' mi szűkségünk forogjó előttünk.

Hatodik, a' mi lelkünknek buz-gosága, hogj a' mit kérünk, szívünk-nek nagy buzgo kívánságával kér-jük. E' mellet, a' könyörgésben ál-hataratoffak legyünk, és az ő szent a-karattyára magunkat hadgyuk: az az, ő néki modot és időt ne szab-junk, se pedigh segítségének határt ne vessünk.

102. K. Mondhatza el az Urul ta-nult Imádságot.

F. Mi Atyánk, ki vagy Men-nyegbe, &c.

103. K.

103. K. Hány része vagyon ez Urul ta-nult Imádságnak?

F. Három: Mert az első része kezdő beszéd, mellyel Christus U-runk a' könyörgéshez biztat és bá-torét bennünket, midőn velünk az Ur Istent Atyánk-nak mondattya.

A' második részében hét szép ké-rések vannak, a' holot a' három el-ső kérdésben olly jokat kérünk, mel-lyek az Istennek dicsőségére szo-gálnak: A' négy utoljában pedigh testi és lelki szűkségünkre néző jo-kat kívánunk.

A' harmadik része, egy szép Isteni dicséret, mellyel bé fejezzük ezt a' mi könyörgő Imádságunkat.

104. K. Mond el az első részt.

F. Mi Atyánk, ki vagy az Men-nyegben.

105. K. Miért nevezzük az Istent Atyánk-nak, ez Imádságh-nak kezdetiben? F. Az-

Matth. 7.
7. 9. 10.
Luc. 11.
7. 12.

E. Azért, hogy ez Atyai kegyes névnek említésével, mindgyárt először is emlekezzünk megh az Ur Istennek hozzánk való jó voltáról: Es így, az Istenhez való buzgo szeretetre, és jó fiúi bizodalommal való könyörgésre fel-indétassunk.

106. K. Mit módasbát akkor, midőn így szóléd meg az Ur

Istent: Mi Atyánk, ki vagy Mennyegeben?

F. Mi Atyánk, ki vagy Mennyegeben, az az: O magas menyben lakozo felséges Ur Isten, noha mi, szegény bűnös emberek, arra méltók nem vagyunk, hog' a' te szentséges színed eleibe

be járuljunk; mind az által mint hogy a' te véghe-
tetlen jó voltodból, a' kegyes Jéhus által, Atyánká lőrtél, minékünk: Immár úgy-mint szegény megh-
nyomorodot fiak, e' számkivetet buydosáfunknak szomorú völgyéből, aláza-
tós szível, és jó fiúi bizodalommal, hozzád folyamodunk, mint édes jó akaro menybeli szent Atyánkhoz ebben a' mi könyörgésünkben.

107. K. Mellyik e' könyörgő imádsághnak második része?

F. A' következő hét szép kérés.

108. K. Mond el az első kérést.

H F. Szé-

F. Szenteltetsék a' te neved.

109. K. Mi módon érted ez első kérést?

F. Szenteltetsék a' te neved; az az, Először is adgyad édes mennyei Szent Atyánk; hogy mi téged igazán megismerhesünk; és; a' te nevedet; az az; minden dolgaiddban tündöklő hatalmagságodat, bölcseségedet; igazságodat; irgalmaságodat; igaz hitünkkel nyelvünkkel; és kérestryéni jámbor életünkkel szentelhesük; az az; úgy bősülthesük és tisztelhesük; hogy mi miattunk a' te szent neved ne gyaláztassék; hanem inkább dicsértessék és magasztaltassék.

Matth. 6.
v. 33.
Jér. 9. 23.
& c. 31. 34.
Matth. 16.
v. 17.
Joh. 17. 3.
Exod. 15.
v. 3.
& 34. 14.
Pf. 56. 18.
Jác. 1. 5.

Psal. 119.
v. 137.
Luc. 1.
v. 47. 68.
Esa. 52. 5.
1 Pet. 2.
v. 12.

110. K. Mellyik a' második kérés?

F. Jűjőn te országod.

111. K. Mint érted?

F. Jűjőn te országod; az az, Kérünk tégedet; mi mennyei szent Atyánk; és hatalmas Királyunk; jűy mi hozzánk; és országoly mi bennünk; a' te szent igéd; és sz. Lelked által; hogy; meggyőzvéen lelki ellenseginket; a' testet; e' világot; és az ördögöt; ez életben igaz hived és országod lehessünk: Ez élet után pedig; e' kegyelemnek országából juttas bé minket ama mennyei dicsőségnek országában; a' holot veled együtt mind öröcké uralkodgunk és örvendezzünk.

Pf. 142. 10.
& Pf. 118.
v. 5.
Apoc. 21.
v. 22.
Matth. 6.
v. 33.
Rom. 16.
v. 20.
Pf. 50. 20.
& Pf. 121.
v. 6.
Apoc. 22.
v. 20.
Rom. 8.
v. 22. 23.
1 Cor. 15.
v. 28.
Pf. 110. 2.

110. K.

H 2

112. K.

112. K. Mellyik a' harmadik
kéres?

F. Legyen te akaratod,
miképpen menyben, azon-
képpen e' földön-is'.

113. K. Mi módon érted e'
kérest?

F. Legyen te akaratod,
&c. az az, Adgyad, ô kegyes
Atyánk, hogy a' mi tulay-
don viszás akaratunkat há-
tra hadg'uk, és a' te szentsé-
ges akaratodnak és parácso-
latidnak, mindenekben, ô-
römeft és jo kedvel, itt e'
földön engedgyünk; a' mint
ott-fön menyben a' szent
Angyalok cselekefsznek. A'
te jo akaratodból reánk bo-
csáttatott nyavalyákat-is,
adgyad Uram, hogy béké-
vel el-szenvedhefsük: el hi-

vén

vén azt, hogy oly kegyes
Atyánk vagy te minékünk,
ki csak ollyat akar sz felö-
lünk, a' mi idvősféges a' mi
lelkünknek.

114. K. Mellyik a' negyedik
kéres?

F. A' mi mindennapi ke-
nyerünket, add-megh né-
künk ma.

115. K. Mint érted e'
kérest?

F. A' mi mindennapi ke-
nyerünket, add-megh né-
künk ma; az az: O gazdag
tárházu kegyes Atyánk, add
megh minékünk, szegény
szükölködő fiaidnak, a' mi
testi táplálásukra való szük-
séges javainkat, mellyekkel
naponként idvősfégesen
élhefsünk, és hálá-ado szi-

H 3 vel

Pfal. 103.
ŷ. 27.
& 144. 15.
Matth. 6.
ŷ. 26.
Jac. 1. 17.
Acl. 14. 17
& 17. 27.
Deut. 8. 3.

Exod. 34. vel meg-is elégedhessünk.
ψ. 6. Ennek felette, (mint hogy
Johan. 6. nem csak kenyérral él az
ψ. 50. 51. ember) táplálj minket a' te
13. 54. 58. szent igédnek tiszta kenyé-
rével, és amaz éghből alá
szállot élő kenyérral-is, a'
Christussal, elégéts és hiz-
lald meg a' mi lelkünket.

116. K. *Mellyik az ötödik
kéres?*

F. Es bocsásd meg a' mi
vétkünket, miképpen mi-
is megh-bocsátunk elle-
nünk vétetteknek.

117. K. *Miképpen érted'e
kéreést?*

F. Es bocsásd meg a' mi
vétkünket, az az: Szerel-
mes Atyánk, kinek tulay-
donaa' nyomorultakon va-
lo könyörülés, imé látod,
a' mi

a' mi romlottságunkat, és 1 Joh. 2. 1.
fok féle vétkeinket, mel- Rom. 8. 1.
lyekkel tégedet, keresztsé-
günk után, nagy gyakorta
megh-bántottunk, és ma-
gunkat az örök kárhozatra
méltocká tettük: Ezokáért
kérünk tégedet, édes A-
tyánk, a' te nagy irgalmas-
ságod szerént, könyörülj
mi raytunk, és a' te szent Fi-
adnak drága vére hullásá-
ért, engedd el minden féle
bűneinket: a' miként mi-is
el-engedyűk, a' mi fele-ba-
rátinknak ellenünk valo
vétkeket: Sőt Uram, lágy-
éts ehhez a' mi sziveinket,
hogy követheessük ebben,
ugy mint hálá-ado fiak, a' te
Atyai hozzánk valo kegye-
ségedet, és engedelmesse-
gedet. H 4 118. K.

118. K. Mellyik a' hatodik
kéres?

F. Es ne vigy minket a'
késértetbe.

119. K. Mi módon érted ezt?

F. Es ne vigy minket a'
késértetbe, az az: O nagy
Pfal. 6. 3. & Ps. 102.
y. 14. irgalmu kegyes Atyánk!
1 Pet. 5. 8. mivel hog' az álnok ördög,
Eph. 6. 12. e' csalárd világh, és a' mi gő-
Jo. 15. 19. nosz testünk, minket mind
Rom. 7. 23 untalan késértnék, és bűn
Gal. 5. 17. tételre kifiztetnek: Ezoká-
Matt. 26. ért ne engedgyed, édes erős
y. 41. gyámolunk, hogy ezek a'
2 Tim. 4. mi ártalmas ellenségekink, az
y. 7. 8. ő gonosz késérteteckel,
minket erőtlenecket, meg-
győzzenek és el-veszessé-
nek: Sőt inkább erősséts
meg minket a' te szent Lel-
kednek erejével, hogy azo-
kon

kon gőzedelmet vehes-
sünk, és tellyes diadalmunk
után, te Felfegyedtül hervad-
hatatlan. szép Koronát
nyerhessünk.

120. K. Mellyik a' hetedik
kéres?

F. De szabadéts megh
minket a' gonosztul.

121. K. Mint érted e' kérést?

F. Szabadéts meg min-
ket a' gonosztul, az az: Min. 1 Thes. 3.
deneckel biro Sz. Atyánk, v. 13.
& cap. 5.
szabadéts és mentse megh v. 23.
minket a' gonosztul, az az:
minden testi és lelki nyo-
moruságinktul, ugy-mint
a' Sátánnak, és az ő tagjai-
nak iszszonyu dühös kedé-
sektül, és egyéb fele keserű
nyavalyáinktul, mellyek-
ben bűncink miatt estünk;
hogy

hogy megh. szabadulván,
juthassunk bé te hozzád, az
örök boldogságba, a' holot
tégedet végtelen örömben
állandó csendességben, és
örök békeségben dicsér-
hetsünk, áldhassunk és ma-
gasztalhassunk.

122. K. *Mellyik a' harmadik és
utolsó része e' könyörgő I-
mádságnak?*

F. Egy szép rövid Isteni
dicséret, mellyel mi keresz-
tyének szoktuk el-végezni
és bé-fejezni e' mi könyör-
gő Imádságunkat.

123. K. *Mond el azokat az I-
steni dicséretnek igéit.*

Vid. 2 Pa-
ralip. 20.
§. 6.

F. Mert tiéd az ország, a'
hatalom, és a' dicsőség, h,
mind öröckön öröcké.

124. K. *Mint érted ez igéket?*

F. Így

F. Így értem: Edes mien-
nyei szent Atyánk, mind
ezekben a' mi hét kérésink-
ben ezokáért halgas megh
minket: mert te mi Kirá-
lyunk vagy, mi pedig te sa-
ját néped és országod va-
gyunk, kiknek el-veszését
nem akarod, sőt ígért java-
iddal illy örökségedet ép-
íteni kívánod: Meg-is ad-
hatod pedig, a' mit kérünk:
mert tiéd a' hatalom, ugy
mint, kinek elégséges ereje
vagy az idvőségnek jök-
nek meg-adására. Melyből
a' te dicsőségéd nevelke-
dik, jo hired neved terjesz-
tetik mi túlünk igaz hiva-
dítul, mindenütt és mind ö-
röckön öröcké.

Rom. 10.

§. 12.

2 Pet. 2. 9.

Joh. 14.

§. 13.

Jer. 33. 9.

Pfal. 115.

§. 1.

125. K. *Mit térsen az Amen?*

F. Amen,

2 Cor. 1.
6. 10.
2 Tim. 2.
6. 13.

F. Amen, az az, hiszszük,
édes Atyánk, hogy tőkél-
letes vag' a' te ígéretedben.
Azért mi-is, chez valo biz-
tunkban, utol ezt mond-
gyuk, hogy: Amen, az az,
bizonnyal megh-lészen, a'
mellyeket túled hitből ké-
rünk.

126. K. *Az egész Mi-Atyánk-
ból mit tanulj?*

Deut. 6.
6. 13.
Matth. 4.
6. 10.

F. Először, a' Mi Atyánk-
ból azt tanulom, hog' sem-
mi teremtet állatot, sem
meg-holt Szenteket, sem
Angyalokat, sem pedig Ké-
peket neimádgyak; hanem
csak az Atya Istent, a' Je-
susnak nevében, a' Szent
Lélek indéto kegyelmé-
ből, igaz hit által, hívjam
segétségül.

Másod-

Másodszor, azt tanulom
a' Mi-Atyánkból, hogy, ha
igaz szívbeli áhétatossá-
gunkból a' Mi-Atyánkat el
mondgyuk; általán foghva
meghalgat minket az Atya,
ki jól esméri ennek az Ő Sz.
Fiátul szereztetet könyör-
gésnek szavait: a' holot
semmit attul ne féllünk,
hogy minékünk-is olyan
válaszunk lenne, a' miné-
mü lön a' Zebede² fiainak,
kiknek Urunk így felele: Matt. 10.
7. 22.
Nem tudg'átok mit kértek.

Harmadszor, az-is előnk-
be adatik a' Mi-Atyánkban,
hogy az el-vőt jokért hálá-
kat adgyunk, egyedül csak
ő Szent Főlségének, amaz
ő mondása szerént: Hij en-
gemet segétségül a' te nyo-

I moru-

Pfal. 50. moruságodnak idején, meg
7. 15. szabadétlak téged, és te di-
csőitesz engemet.

[Melly mondásban megh-talá-
lom ezekét a' Mi-Atyánkból való
szép három tanusághimat.]

NEGYEDIK FUN- DAMENTOM.

AZ
SACRAMENTO.
MOKROL.

Az az:

A' Kőröfztségről, és az
Ur Vacsorájáról.

127. K. Mellyik a' kőröfztyén-
ségnek negyedik Funda-
mentoma?

F. A' Sacramentomok
avagy Szent Jegyek.

128. K.

128. K. Micsoda a' Sacra-
mentom?

F. Az Istennek láthatat-
lan kedvének és kegyelmé-
nek látható Jegye és pő-
cséti,

Gen. 17.
7. 11.
Exod. 12.
7. 13.
Rom. 4. 11

129. K. Hány Sacramentom
vannak az Uj Testamen-
tornak?

F. kiváltképpen Kettő:
A' Kőröfztség, és az U
Vacsorája.

Matt. 28.
7. 19,
& c. 26, 26.
1 Cor. 10,
7. 1, 2,

130. K. Micsoda a' Kőröfz-
ség?

F. Olly Sacramentom,
avagy szent Jegy, melly en-
gem bizonyossá téfszen ar-
rol, hogy, a' melly bizony-
nyal én, külső-képpen, a'
vizzel megh-öntöztetem;
olly hizonnyal tisztogat
meg engem az UR JESUS

12 bel.

belső-képpen, az ő szent
vérével, minden én bűne-
imből.

131. K. *Ki szerzette a Kő-
röstséget?*

F. Az Úr Jესus Christus,
mint szent Máthé könyvé-
nek utolsó részében szól U-
runk, mondván: Teljes
hatalom adatot nékem,
mennyen és földön. Azért
elmenvén tanácsatok min-
den népeket, meg-körösz-
tölvén őket, Atyának, Fiú-
nak, és Szent Léleknek ne-
vében: Tenérván őket,
hogy meg-tartsák mind a-
zokat, melyeket én paran-
csoltam néktek.

132. K. *Hány féle mosodás va-
gyon a Köröstségben?*

F. Két féle: Külső és bel-
ső:

ső: A' külső mosodás a' viz- 1 Pet. 3
zel való kereszttelés; a' bel- 21.
ső pedig a' lelki tisztulás, Matth. 3.
melly léfzen a' Christus vé- 11.
rével, a' Sz. Lélek munkál- Joh. 1. 26.
kodásából. Tit. 3. 5.

133. K. *Ki szolgálattya ki a'
külső mosodást, és ki a'
belső?*

F. A' külsőt az Egy-házi Matth. 28.
Ember, a' belsőt pedig 19.
Christus Urunk ő maga; a' Tit. 3. 5.
mint Keresztelő János Matth. 3.
mondgya: En vizzel keresz- 11.
telek; de a' Christus megh- Marc. 1. 8.
keresztel tireket Szent Lé- Eph. 5. 16.
lelkel és tűzzel.

134. K. *Miért kereszttelünk
Atyának, Fiúnak, és Sz. Lé-
leknek nevében?*

F. Azért, hogy ebből
meg-értsük a' mi lelki ke-
reszt-

resztfelegünknek, és idvőségünknek
rendit és modgyát; hogy az Atya
Isten, az ő kegyelméből, az ő szent
Fiáért bocsáttya meg a' mi bűneinket,
és Szent Lelkével uyjonnan
szűl az örök életre.

135. K. Mit fogad Isten a' Kereszttség-
ben a' kicsiny gyermeknek?

F. Azt, hogy ő néki mindenek-
ben kegyelmes Atya léssen: bűne-
it a' Christusért meg-bocsáttya: és,
az ő lelkének általa, uyjonnan szű-
li az örök életre.

136. K. Mit fogad a' gyermek az
Istennek?

F. Azt fogadgya, hogy soha, más
idegen Istent, ő kivűle, nem akar
eszméni; hanem a' kinek nevében
fel-vészi a' Keresztiséget, annak az ő
Zászlója alatt hiven akar vitézked-
ni, és ahoz valo hűségben végigh
meg-maradni.

137. K.

137. K. Micsoda vége és haszna va-
gyon a' Keresztiségnek?

F. I. Bizonyéttya és erősséti mi-
nénkünk az U R Istennek mi velünk
tőt frigy kötését, és Szent Fiában
velünk valo meg-békéllését: hogy
ő minénkünk Atyánká lőt, minket
fiaivá fogadot, es az ő háza-népe
közibe iratot.

II. Erőssét minket hitünkben,
a' mi bűneink bocsánattya és lelki
tisztulásunk felől: Hogy a' mely bi-
zonnyal a' vízzel, kivűl, meg-moso-
gattatunk, olyan bizonyossan el-
hidgyűk, hogy a' Christus vérével,
és Lelkével, meg-tisztétatunk min-
den mi bűneinkből.

III. Bizonyossá tészem minket,
a' mi Uyjonnan valo születésünk
felől: mert a' miképpen a' kereszt
vízzel fejünk meg-öntöztetik, úgy,
a' Christus halálának erejével, meg-
halunk

halunka' bűnnek. Es, a' mint a' kereszt vizből fel-emeltetünk: így az Ő fel-támadásának erejével fel-támadunk az új életre.

IV. Meg-külöňöztet és el-választ minket e' Szentség a' pogányoktól, kik az UR Christus csméreti nélkül vannak, és az Ő zászloja alatt nem vitézkednek.

V. Emlékeztet és int minket a' mi tisztunkra és hivatalunkra: hogy a' Christusnak jó voltát, és minnen magunkat-is meg-böcsüllyük, és ha immár az Ő vérével megferezttet bennünket, és tiszta inget adott reánk, ne térjünk vissza a' fertőre és okádra: hanem új életben járjunk.

VI. A' Kereszttség az atyafiúi szerezetnek kötele: Es e' mellett a' mi keresztünknek avagy nyomorúságinknak, és azokból való kiszabadulásunknak-is ábrázattya. AZ

AZ UR VACSORA.

J A R O L.

138. K. Ertem immár a' Keresztseget; mond meg azt-is: Micsoda az Ur Vacsorája?

F. Olly Sacramentom, avagy Szentség, melly engem bizonyosá téssen arról, hogy, a' mint én, jó készülettel, hozzám vészem, külső-képpen a' kenyeret és bort: szintén úgy, belső-képpen, vészem a' Jesus Christusnak érettem szenvedet tetét és vérét, mellyeckel tápláltaom az örök életre.

Avagy rövidebben:

[Az UR Vacsorája, a' mi Urunk Jesus Christusnak szent testével és vérével, közöséges-képpen való lelki élésünk, a' látható kenyér és bor által, az Ő parancsolattya szent.]

139. K. Miért neveztetik e' Szentség Vacsorának? F. Az-

F. Azért, mert az U R Christus
Eftve későn, Vacsorának idején
szerzette.

140. K. Minémű moddal szerzette
Christus Urunké Szent Va-
csorát?

F. Ugy, mint a' szent Evangeli-
sták irják: hogy az U R Jesus, melly
étzaka el-árultaték, vévé a' kenyé-
ret, és halákat adván, meg-szegé, és
adá az Ő Tanítványinak, ezt mond-
ván: Vegyétek egyétek, Ez az én te-
stem, melly ti érettetek meg-tőre-
tik, ezt cselekedgyétek az én emle-
kezetemre. *Matth. 26. v. 26. Marc.*
14. v. 22. Luc. 22. v. 19. Hasonlatos-
képpen a' pohárt-is vőtte, és minck
utánna vacsorált volna, adá nékik,
ezt mondvan: Igyatok ebből mind-
nyájan: E' pohár amaz Uy Testa-
mentom az én véremlében, melly so-
kaknak bűnöknek bocsánattya-

ki-ontatik, Ezt cseleked-
gyétek, valamenyifzer ifz-
sátok, az én emlekeze-
temre.

141. K. Hányféle étel és ital
vagy az U R Vacsorá-
jában?

F. Kétféle: külső és bel-
ső; avag', földi és mennyei:
a' külső bizonyos jele a'
belsőnek.

142. K. Micsoda a' külső a-
vagy földi étel és ital?

F. A' látható kenyér, és
bor.

143. K. Micsoda a' belső a-
vagy mennyei étel és
ital?

F. Az U R Christusnak
érettünk szenvedet teste és
vére, minden Ő javaival e-
gyetemben.

144. K.

Matth. 26.
v. 26.

1 Cor. 11.
v. 28.

1 Cor. 10.
v. 16.

Ireneus l.
4. advers.

Heres. c.
34. p. m.

237.

1 Cor. 11.
v. 24.

Joh. 6. 56.
57.

1 Cor. 1.
v. 30.

144. *K. Kicsoda adgya a' külső ételt és italt, s kicsoda a' belsőt avagy mennyeit?*

1 Cor. 10.

6. 16.

1 Cor. 3.

6. 6. 7.

Johan. 6.

6. 51.

F. A' külsőt az Egyházi szolga, a' belsőt avagy mennyeit pedig ō maga Christus Urunk adgya, a' külsővel eggyütt, az ō hiveinek: a' mint ō mega jelenti, mondván: A' kenyér, melyet én adok, én testem.

145. *K. Micsoda eszközzel vészed hozzád a' külső ételt, s minéművel a' Christus sz. testét és vérét?*

F. A' külső ételt és italt, az az: a' kenyeret és bort szájammal vészem, de a' belsőt avagy mennyeit, az az, a' Christusnak valóságos testét és vérét, lelkemben,

ben, hit által vészem, melly engem táplál az örök életre.

146. *K. Miért nevezi Christus Urunk a' kenyeret ō testének?*

F. Tisztire, avagy hivatalyára nézve: Mert a' kenyér arra rendeltetik, és szenteltetik az igének általa, hogy Christus teste legyen; de nem valami elváltozás, avagy el-tűnés-képpen, hanem Sacramentomi mod szerént, a' melly szerént a' jegy, és a' jegyzet dologh, egy-más nevést szokták viselni: Igy a' körül-metélkedés frigynek neveztetik, maga csak jele a' frigynek: a' Christus báránnak mondatik. Ugyan

K

azon

Gen. 17.

6. 11.

Rom. 4. 11

Joh. 1. 36.

2 Cor. 11.

6. 25.

azon módon, a' kenyér
Christus testének, a' pohár
Uy Testamentomnak ne-
veztetik.

147. K. Miokáért soleckép-
pen a' Szent Lélek a' Sa-
cramentomokról?

F. Először, a' hasonla-
tósáért, melly vagyon a'
jegy, és jegyzet dologh kö-
zöt: mert, a' mint a' kenyér
leg job éltető ezköze te-
stünknek: ugy a' Christus
teste is legh job eledel le-
lünknek.

Másodszor, a' lelki fű-
vetségért és eggyesülésért,
a' mely vagyon a' külső jegy
és a' jegyzetet dologh kö-
zöt. Ugy hogy, az Ur Va-
csorájában, a' hivek, nem
puszta jelt, nem csak ke-

nyc-

nyeret éssznek; hanem egy-
szer s mind, a' kenyérrel
eggyüt, az Urnak testét is,
dőlőkben hit által, az igé-
ret szerént, bizonyosan
el vészik.

148. K. Miért mondgya Chri-
stus Urunk a' pohárt Uy Te-
stamentomnak az ő Vé-
rében?

F. Mert a' pohárban lé-
vő bor az Isten idvőzété
kegyelmének és a' Christus
vérének, a' mi bűneink bo-
csánattyára valo ki-onná-
sának emlékeztető bizon-
sága, és igaz testamentom
levele.

149. K. Mi véghre vészed
hozzád az Ur Vacso-
ráját?

F. Először, hogy annak

K 2 véte-

vételével, a' Christus Jესus-
nak éretem való keferűse-
ges kén-szenvedéséről és
haláláról inkább meg emle-
kezzem, és annak emleke-
zetivel az én bánatos szíve-
met, minden bűneim el-
len, vigasztalhasſam.

Máſodszor, hogy az U R
Vacsorája vételében, a'
Christusnak beſzédével,
bűneimnek bocsánattja fe-
lől való hitemet meg-erős-
ſítsem, ki ecképpen ſzol:
Az én vérem ki-ontatik ti
érertetek, és ſokaknak bű-
nöknek bocsánattyára.

Harmadszor, hogy ez ál-
tal az örök életnek megh-
adáſa felől bizonyoſſabbá
leheſſek, el-hívén azt, hogy
a' melly bizonnal, a' ke-
nyér-

nyértől és börtől táplálta-
tik az én teſtem ez életben:
illy bizonnal a' Christus
Jესusnak ſzent vérével tá-
pláltatik az én lelkem az örök életre.

Negyedszer, hogy az Ur
Vacsorájának vételével,
megh-bizonyítsam az én
hitemet, és meg-mutassam
az U R Christuſſal, és az i-
gaz kezeſztyéneckel való
eggyeſségemet. Ide való
ſzent Pálnak imé' monda-
ſa: Egy kenyér, és egy teſt
vagyunk ſokan, mert min-
nyáján egy kenyérből é-
szünk.

1 Cor. 10.
v. 17.

150. K. Mi módon kéſzítetd
magadat az Ur Vacsorájá-
hoz, hogy azzal mel-
tán élheſſ?

K 3 F. Ugy,

F. Ugy, hogy, az szent
1 Cor. 11. 9. 28. Pál intése szerént, magá-
mat meg köll próbálnom :
A' próbálás pedig ebben
áll : hogy a' Tíz Parancso-
latból lelkem-ésméretit job-
megh-rostálljam, czirkál-
lyam, bűneimet igazán
megh-ésmérjem, azokat,
mint Dávid Király, Szent
Péter, és Mária Magdaléna,
keferedet léleckel megh-
sírassam : azonban kétség-
be ne essem, mint Cain és
Judás, hanem alázatos szí-
vel, és élő reménységgel, az
Isten irgalmasságához fo-
lyamodgyam, a' Christus
érdemében bizzam, és a'
Publicanus-ként, azon kö-
nyörögjek, hogy legyen
irgalmas kegyelmes enné-
kem

kem szegény bűnösnek : E'
mellét a' Lelki Páfztor előtt,
Istennek bűncimről vallást
tegyek, ő tüle tanúságot és
vigasztalást vegyek.

A' váltságért, Urunk Je-
susnak hálákat adgyak : ha-
ragos fele-barátommal meg-
békéllyem : Ennek felette
szivemnek valóságos igye-
kezetivel, a' bűnőket el-rá-
voztatván, a' jo Istennek a-
karattja és parancsolati sze-
rént rendellyem életemet.
Mellyre az Atya Isten segél-
lyen, velem egygyűt, minde-
neket, Szent Fiának ked-
véért, Amen. Ugy
légyen...

*

EGYNEHANY
SZEP ISTENI
DICSERETEK,

Mellyeket à Catechif-

musnak tanulásakor

mondhatni,

1. Regveli Hálá-adás*.

NOTA: *Istenünkhez foházkod, &c.*

Mennyei Atyánk Ur Isten, né-
ked hálát adunk ezen, hogy ez éj-
vel egészségben, meg-tartottál békeféségben..

Ördög ellen hatalmaddal, oltalmaztál
Angyaliddal, velünk voltál jo voltoddal, mi
aluttunk s-te vigyáztál.

Gonosz ember szándékátul, az ördög-
nek tagjaitul, tolvajoktul és lopoktul, meg-
őriztél mind ezekről.

Mi lelkünket békeféségben, tartottad re-
job

Job kezekben, nem engeded rettegésben,
ördögnek kéfértetiben.

Testünket-is békefében, meg-örizted
egésfében, az éjjele sötétfében, velünk
váltál mind ezekben.

Kérünk mégh-is mint Atyánkat, teken-
tesd meg fiaidat, áld meg minden dolgoz-
kat, téged szolgálunk Urunkat.

Szent Igédet tanulhassuk, magunkat a-
hoz szabhassuk, szegényeket táplálhassuk,
mindeneckel jól tehesünk.

Büntül magunkat ohafluk, szentül jám-
borul élhessünk, téged mindenben félhes-
sünk, ördögnek ne engedhesünk.

Mint a' fényes napra nézünk, akaratod-
ra úgy nézzünk, tégedet el ne felejtünk,
mindenben töled fűghessünk.

Ezeket add meg Christusért, a' te szerel-
mes Fiadért, mi megváltó egy Urunkért,
légy kegyelmes Atyánk ezért.

PSALMUS XXIII.

Dominus regit, &c.

Az Mennyei Ur Pásztorom ennékem,
semmi szűkségűl nem léfzen félelmem;
ő me-

ő mezején legelteti lölkömet, adván vize-
szentféges Igéjéből; mellyel lölkömet táplált
Iya nevéjért, igazságban öltöztet sz. Fiadért.

Ha szintén az halál völgyében léfzek,
mind az által kétfében elnem veszek; jelen-
léte mert Urnak engem öriz, veszfízejével uta-
mat igazgattya; ellenségh ellen szentféges
maradást, rendelt ennéké mennyei áldomást.

Szent kenettel énfejemet meg-hinti, és
lölkével lölkömet legelteti; erősfége karjá-
nak engem öriz, békefében, migh itt e föl-
dön élek; holtom után szent országát enné-
kem; kétségnélkül meg-adnia reménlem.

PSALMUS XXIX.

Menydörgés és első idején
mondhatni.

NOTA: Ebredgyél fel világ bűneidből, &c.

E Gész Izaeli Dávid fel-gyűtté, a' szent
Iádát Sionba késéré, sok féle vigasfága-
gal fel-vivé, örömben többi közt Istent így
dicsére.

Sohol semmi oly hatalmas nincsen, sem-
mi reiden mint a' nagy Ur Isten, fejet hay-
son

eson tehát ennek minden, engedgye meg
hogy csak ez a' tisztesség légyen.

Erősek hatalmasak kik vadtok, vagy em-
berek vagy Angyalok vadtok, csak az Urnak
örömeit adgyatok, minden tisztességet ér-
dekl, néki vigadgyatok.

Olly felség ez és olly hatalmaság, hogy
csak ezt illeti a' méltóság, illeti csak őtet az
imádság, kinek mi köll itt keressé: mert itt a'
gazdaság.

Im tekénts meg mikor első léfzen, ennek
szava zug dörög az égen, nagy hatalmat mu-
tat az egeken, dörgésével megh-reszketett
mindent e' föld színén.

Dörgéssel csattogással első ad, nagy e-
rős méltóságot ott mutat, nincs ki nem fél
mikor villámoztat, nincs ki nem fél fétét fely-
hő mikor szörnyen csattagh.

Erdőben vér öreg magas fákat, hasogat-
tya erős Cedrusfokat, Libánus havafán a' nagy
fákat, a' hegyeket töri rontya, és a' kőszik-
lákat.

Jácni retznek azok hogy mozognak,
mint tavasszal a' tulkok ugrálnak, gyermek
Unicornifok mint jácnak, Isten hatalmas sza-
átul a' földök úgy lógnak.

Ezen-

Ezenben tüzes lángok villámnak, az Ur
ízaván a' puszta inognak, kietlen mezőségek
mozognak, a' néhezen szülő vadak féltekbe
fiaznak.

Nincs ki nem fél az Urnak dorgésén, a'
vadak-is futósnak az erdőn, de a' szentek ö-
rülnek mindezen, hogy illy nagy Ur megh
örizhet a' gonosz szerencsén.

Mikor láttyák az Isten záporát, meg-em-
lérik a' Noé békáját, hol meg-tartá ő kevés
jámborát, mikor szörnyű vízbe ölé e' világh
fok latrát.

Oralmazza mindenkor a' jámbort, ellen-
fégtül az ő szent táborát, békeséget ad annak
és fok jot, mert szentinek az Ur ellen megh
fenki nem ártot.

Nevének mind örökké tisztesség, világh
előt légyen a' dicsőség, Urak előt övé min-
den felfég, szentí között légyen kedves és bol-
dogh békefiség.

Dávid, Király vala; de ezt látá, Király
hogy mindenben Isten volna, ki hatalmát na-
ponként mutattya, huszon kilenczed énekben
kir így magasztala.

MIndenhato U^r Isten mi bűnös emberek, gyonáft és valláft téfzünk mint tőredelmések.

Mert mi igen vétkeztünk Istenféged ellen mint teremő megh válto és szent Atyánk el len.

Eletünknek rendiben igen megh-bántot tunk, és nagy fok bűneinkel téged ingerlet rünk.

Gonosz szoval, szándékkal, látással, hallással, irigységgel, mőrdfággal, rágalmazásokkal.

Szitkos átkos voltunkal, haragtartásunkal, hamissan mi hitünket gyakran mondasunkal.

Istenikáromlással és hitetlenséggel, mi nyomorúságinkban békételenséggel.

Istennek sz. igéjét noha gyakran halljuk; de mi bennünk gyűmőltstét keveset erezzük.

Az Isteni és atyafiai szeretet, nincsen bennünk; de vagyon ékrelen szeretet.

Bujaságh és torkosfág meg-főyt a' kevélység, telhetetlen átkozot izgat a' fősvénység.

Mint tengernek fővenye meg-számlálhatatlan, azonképpen mi bűnünk nálunk tudhatatlan.

Azért

Azért mi-is magunkat Istenféged előt, bűnösöknekvádollyuk mind e' világ előt.

Ne nézd mi bűneinket és gonoszságinkat; de tekénts kegyelmeffen irgalmasfágodat.

Es el ne felekezzeél te igéretedről, te bűnösökhöz valo kegyelmességéről.

Kit nekünk meg-igértél te szent Fiad által, és mondál az Ezechiél Prophéta által.

Hogy valamely orában szegény bűnös ember, te hozzád foházkodik mint el veszet ember.

Az ő gonoszságából ha ő-is ki-térend, és faytalanságának ha ő véget vetend.

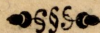
Soha az ő bűnéről meg-nem emlekezel, sőt ő idvőségére te-is igyekezel.

Azért néked könyörgünk Felféges U^r Isten, ne ály bősfszut szertelen mi gonosz bűbünkön.

De mi nekünk meg-bocsás te sz. Fiad által, hogy mi idvözülhefsünk ő irgalma által.

Hísfzűk hogy meg-halgattál mi könyörgésünkben, azért lelki örömmel mi

ezt mondgyuk: A M E N.

L z

A' TIZ

*A TIZ PARANC SOLAT-
ROL VALÓ DICSI-
RET.*

OH Izrael szerető népem, halgassad az én törvényem, te szived meg ne keményüllyön, lelked ebben gyönyörködgyön...

Aegyptombéli nagy rablágból, iszszonyu vas kemenczéből, tégedet ki-szabadítalak, és magamnak választalak.

Idegen Istenid kívülem, ne legyenek én ellemem, szükségedben megh-találsz engem, ne kételkedgyél én bennem.

A' mennyen földön s-vizben valo, teremtet állathoz hasonlo, arany ezüst se drága küből, bálvánt ne csuály ezekből.

Előttök magad el ne horgazd, térded fejed meg ne haytsad, szemedet rájok le forditsad, se tisztelgyed se imádggyad.

Mert boszszu álló Ur vagyok én, ki Atyák vétkét Fiaikon, harmad negyed unokájokon, meg-feddem gyűlölimön.

Vízontag nagy irgalmaságom, ezer izig unokákon, megh-marad engem szeretőkön, parancsolatim örzőkön.

Uradnak Istenedneknevét, hejába ne nevezd

vezd nevét, mert Urad ezt büntetés nélkül, nem szenved feddés nélkül.

Meg-emlekezzél a' szombatrol, Istenednek nyugodalmáról, hat nap kedvedre munkálkodgyál, hetedikén meg-nyugodgyál.

Te magad fiad és leányod, szolgád szolgáló leányod, és minden munkálkodo bar-mod, dologtul meg-nyugodgyanak.

Mert mennyet földet és a' tengert, hat nap teremté ékefité, heted nap az Ur megnyugovék, és ő tüle meg-áldaték.

A' te Atyádat és Anyádat tisztelgyed édes szüleidet, hogy te nyomos lehes e' földön, mellyed néked ad az Isten.

Se fegyvereddel se nyelveddel, embert ne öly haragoddal, házafág törő bujafágatul, od magad paráznafágatul.

Orzástul és ragadozástul, hamis usorás zálogtul, od magad hamis tanufágatul, atyafi ellen valotul.

Felebarátodnak ő házat, ne kívánnnyad hazas társát, szolgáját szolgáló leányát; se barmát semmi marháját.

A' Sinai hegynek tetejében, nagy füst és láng közepiben, trombitáknak sok zengésében, rettenetes menydörgésben. Két

Két kö táblára szent ujjával, Urad Isten-
ned fel-irá, Moyses által ezt ki-adá, megh-
őrizni parancsolá.

M A S.

Mondgyatok dicséretet körösfztyének az
U^R Istennek, szentfészes tisztelertet ad-
gyatok ő nevének.

Eörvendgyetek ő néki igaz Isteni félelem-
mel, mert köztetek lakozik az Anya-szent-
egyházban.

Es meg-elégéti lelketeket lelki kenyér-
rel, biztat ő ígéjével, édes ígétivel.

Szent Uram a' te neved szent vagy te a'
magas menyben, szent vagy és rettenetes
minden nemzetségekben.

Tégedet illet Uram mi tisztelertünk hálá-
adásunk, a' mi gyülekezetünk innepi szente-
lésünk.

Hálá legyen tenéked hogy meg jelentéd
te magadat, hogy megh-értettük Uram a' te
akaratomat.

Dicsíret és dicsőség legyen te néked a'
magas menyben, dicséret és dicső-
ség legyen a' szent Tem-
plomban.

M A S.

M A S.

NOTA: *Pöröly Uram pörölimmel, &c.*

VR Isten mely sokan vannak,
kik ellenem támadtanak,
és mindenkoron igyekeznek,
miként engem el-vezthessenek;

En pedig egyedül vagyok,
nagy nyávalyámban ohaytok,
minden barátim el-hadnak,
és csak magokra gondolnak.

2. Első ellenség a' Sátán,
ki mint a' sivo öroszlán,
utánnam jár nagy álnokfággal,
hogy bé-nyelheffen eh torkával,
Mindenűt ellenem lest vét,
mert tud ezer mesterséget,
ha eggyickel héjában jár,
a' másik által pradtát.

3. Gazdagfággal dicsőség el,
világgi gyönyörűséggel,
félelemmel-is gyakran kéfert,
ugy hogy elmémbe csak meg nem fért,
Honnan nehéz gondolatban,
lelkem esik nagy bánatban,

hoha nem árthat ezzel-is,
ugyan nem nyűghatik még-is.

4. Második e' csalárd világh,
ki én szemem előtt villag,
gonosz példával és intéssel,
mind csak a' gonoszra vezérel.
Mosolyog réám édesse,
hogy engem hozzá hitefse,
és vigyen a' széles utra,
mely megyen a' rut pokolra.

5. Harmad ellenségem rongál.
ki még h é y j e l - i s nála m hál,
és fokaséttya nyavalyáma t,
gyakran el - szakasztja álma ma t,
Szüntelen int gonoszságra,
lelkemet kizszi próbára,
ez én gyar lo természetem,
a' kib en én szü let tet tem.

6. Ur Isten a' gyors oroszlánt,
verd hátra a' dühös Sátánt,
lelki fegyvert adgy én kezembe n,
ki ellen semmit ne tehesse n,
Ha álnokfággal vizsgál - is,
ne ártson nékem azzal - is,
se rettentse n erejével,
mellyel dühösködik széllyel.

7. Föl-

7. Fölseged engem meg - tartson,
e' világh hogy ne árthasson,
és ne járjak a' test kedvére;
hanem nézzek szent törvényedre,
Es ahoz szabjam életemet,
mellyel nyerhefsem kedvedet,
és használlyak feleimnek,
kik velem téged fél -
lyenek.

V E G E.

